

Gmina Tyczyn

Nr 2 (572)
26.02. - 25.03.2017 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

W numerze:

- Relacja z 12. Przeglądu Kołędowego w Tyczynie
- O informatyzacji Urzędu Miejskiego
- Jak uchronić się przed ptasią grypą
- Dlaczego warto czytać?
- Informacje ze szkół i instytucji kultury
- Porady pedagoga: wychowywanie dzieci to nie „hodowanie”

Fot. Małgorzata Korcz

12. Przegląd Kołędowy w Tyczynie. Ks. Bp Jan Wątroba w otoczeniu chórów występujących podczas Przeglądu.

12. Przegląd Kolędowy „Pójdźmy wszyscy do stajenki”

Chór „Cantus Deo” z Parafii Rzymsko-Katolickiej
pw. Św. Doroty w Markowej

Przy mikrofonie Zofia Matys - dyrektor M-GOK
w Tyczynie

Połączone chóry wspólnie wykonały dwie kolędy

Schola „Śnieżynki Maryi” z Parafii
MB Śnieżnej w Rzeszowie-Budziwoju

Fot. Małgorzata Korcz

Posel Kazimierz Gołojuch
i dyrygentka tyczyńskiego
chóru „Sancta Catarina”
Beata Adamczyk

Koncert Noworoczny w Borku Starym w wykonaniu uczniów SP w Borku Starym i zespołów „Perełki”
i „Arabeska”

Fot. Barbara Chruściel

RADA MIEJSKA UCHWALIŁA

27.01.2017 r. odbyła się sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni podjęli uchwały w sprawach:

- **Uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tyczyn na 2017 r.** Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tyczyn jest uchwalany co roku. Określa on działania gminy w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społeczno-zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Głównym celem programu będą kompleksowe działania profilaktyczne i edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia im zagrożeń wynikających z uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, a także ograniczenie picia alkoholu, używania narkotyków i dopalaczy oraz szkód zdrowotnych wynikających z używania tych substancji.

Program ma na celu zapobiegać, uświadamiać, edukować, pomagać i wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych. Ma uczyć jak powiedzieć „nie” wtedy, gdy jest się pod presją otoczenia i środowiska. Program przeciwdziałania problemom uzależnień polega na wdrożeniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami działającymi w tym zakresie. Odbiorcami Programu będą mieszkańcy oraz dzieci i młodzież ze szkół z terenu Gminy Tyczyn.

- **Projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego w Gminie Tyczyn.** Uchwała określa projekt planu sieci publicznych gimnazjów i klas dotychczasowych publicznych gimnazjów prowadzonych w szkołach podstawowych, a także granice obwodów tych szkół na okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r.

- **Przystąpienia Gminy Ty-**

czyn do realizacji Projektu pn. „Rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa mobilności mieszkańców poprzez usprawnienie zrównoważonego transportu publicznego na terenie ROF” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Projekt „Rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa mobilności mieszkańców poprzez usprawnienie zrównoważonego transportu publicznego na terenie ROF” jest kolejnym projektem realizowanym w ramach strategii Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

- **Zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na zadanie:** „Budowa kanalizacji sanitarnej w Kielnarowej i Borku Starym, budowa kanalizacji sanitarnej Kielnarowa-Zagonianka część I: Kanalizacja sanitarna w Kielnarowej część II: Kanalizacja sanitarna w Borku Starym część III: Kanalizacja sanitarna w Kielnarowej-Zagonianka”. Pożyczka przeznaczona będzie na realizację ww. zadania.

- **Emisji obligacji.** Środki uzyskane z emisji obligacji komunalnych zostaną przeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, w związku z realizacją zadań majątkowych (2.958.411,12 zł) oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (1.269.588,88 zł).

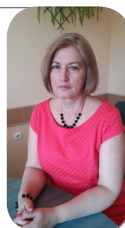
- **Zmiany uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn.**

- **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2017 r.**

- **Zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej.**

Rubrykę redaguje:

Dorota Michalak
- pracownik Urzędu Miejskiego w Tyczynie,
inspektor ds. obsługi
Biura Rady Miejskiej

Informatyzacja Urzędu Miejskiego w Tyczynie

Gmina Tyczyn uzyskała dofinansowanie ze środków **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** (w ramach osi priorytetowej II. Cyfrowe Podkarpackie, Działanie 2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020) na zadanie pn. **„Wzrost efektywności i dostępności e-usług na obszarze Gmin Trzebownisko, Tyczyn i Tryńcza”**. Liderem projektu jest gmina Trzebownisko.

Zakres rzeczowy zadania dotyczącego Gminy Tyczyn obejmuje: dostosowanie strony internetowej Gminy oraz Biuletynu Informacji Publicznej do standardu WCAG 2.0, zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania niezbędnego do uruchomienia e-usług (możliwość załatwiania spraw urzędowych bez konieczności wizyty w urzędzie), w skład których wchodzić będą m.in. e-płatności, e-formularze, powiadomienia oraz aplikacja mobilna na smartfon lub tablet pełniąca funkcję informatora lokalnego.

Kolejnym zadaniem będzie utworzenie punktu potwierdzania Profilu Zaufanego ePUAP w urzędzie. Każda osoba zakładająca profil zaufany będzie mogła bez przeszkód korzystać z udostępnionych przez Urząd e-usług oraz załatwić wiele spraw urzędowych w innych instytucjach na terenie całego kraju bez konieczności osobistej wizyty.

Termin zakończenia zadania – II kwartał 2018 r. Całkowita wartość projektu: 2 216 838,54 zł (dofinansowanie z EFRR: 1 535 798,89 zł), w tym wartość zadania Gminy Tyczyn: 543 063,84 zł, z dofinansowaniem w kwocie: 376 540,63 zł. W najbliższym czasie przeprowadzone zostanie postępowanie przetargowe.

tekst: **Marcin Jarosz**
- inspektor w Urzędzie Miejskim w Tyczynie

OGŁOSZENIA URZĘDU MIEJSKIEGO W TYCZYNIE

Uwaga na ptasią gripę

Z uwagi na niekorzystną sytuację epizootyczną spowodowaną wystąpieniem ptasiej grypy oraz dużym ryzykiem przeniesienia wirusa grypy ptaków do gospodarstwa, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Rzeszowie przypomina o podstawowych zasadach postępowania.

Prosimy o bezwzględne przestrzeganie zasad bioasekuracji:

- Przetrzymujemy drób w przeznaczonych do tego celu pomieszczeniach bez możliwości swobodnego poruszania się ptaków po otwartym wybiegu;
- Zabezpieczmy paszę przed dostępem zwierząt dzikich;
- Unikajmy karmienia drobiu na zewnątrz budynków, w których drób jest utrzymywany;
- Nie pójmy drobiu oraz ptaków utrzymywanych przez człowieka wodą ze zbiorników, do których dostęp mają dzikie ptaki;
- Stosujemy w gospodarstwie odzież i obuwie ochronne, a po każdym kontakcie z drobiem lub dzikimi ptakami umyjmy ręce wodą z mydłem;
- Stosujemy maty dezynfekcyjne w wejściach i wyjściach z budynków, w których utrzymywany jest drób;
- Zgłaszajmy niezwłocznie do odpowiednich osób i instytucji (lekarz weterynarii wolnej praktyki, powiatowy lekarz weterynarii, burmistrz) podejrzenia wystą-

pienia choroby zakaźnej drobiu.

Objawy kliniczne wysoce zjadliwej grypy ptaków u drobiu to:

zwiększona śmiertelność, znaczny spadek pobierania paszy i wody, objawy neurologiczne takie jak: drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł, niezdolność do ruchów, duszność, sinica i wybro-

czyny, biegunka, nagły spadek nieśności. **Podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej drobiu należy niezwłocznie zgłosić.** Zgłoszenia można dokonać:

- osobiście w siedzibie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Rzeszowie, ul. Warszawska 12,
- przesłać pocztą na adres: Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Rzeszowie, ul. Warszawska 12, 35-205 Rzeszów,
- przesłać pocztą elektroniczną na adres e-mail: rzeszow.miw@wetgiw.gov.pl,
- telefonicznie w dni powszednie w godz. 7.30 - 15.30 pod nr tel. (17) 85-21-245.

Przypominam też, że za niestosowanie zasad bioasekuracji będą nakładane kary administracyjne.

tekst: **Joanna Kalembkiewicz**
- Inspektor UM w Tyczynie

DYŻURY

Burmistrz Tyczyna Janusz Skotnicki przyjmuje mieszkańców gminy i interesantów **w każdy poniedziałek w godz. 8.00 - 15.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie.

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej Adama Skowrońskiego odbywa się w każdą **1. i 3. środę m-ca w godz. 9.00 - 11.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 27 (I piętro).

Radna i Sołtys wsi Hermanowa Genowefa Szawara przyjmuje strony w każdy poniedziałek od 16.00-17.00. Tel. 533-136-773, (17) 22 91 826.

Godziny pracy Urzędu Miejskiego w Tyczynie:

poniedziałek - 7.30 do 17.00,
wtorek - czwartek - 7.30 do 15.30,
piątek - 7.30 do 14.00.

W każdy piątek sekretariat Urzędu czynny jest w godz. od 7.30 do 15.00.

Przypominamy, że od **1.01.2017 do 31.12.2018 r.** odpady komunalne od mieszkańców gminy Tyczyn będzie odbierać firma **TRANSPRZĘT C. Grządziel**, tel. (13) 46-46-001. Prosimy o naklejanie na worki/pojemniki aktualnych naklejek.

Towarzystwo ALTUM
Programy Społeczno-Gospodarcze
zaprasza mieszkańców Tyczyna i okolic na

bezpłatne kursy z języka angielskiego lub niemieckiego

Z kursów mogą skorzystać mieszkańcy, którzy:

- mają ponad 25 lat,
- pozostają bez zatrudnienia przez okres co najmniej ostatnich 6 miesięcy,
- mają wykształcenie średnie lub niższe.

Dostępne są kursy:

- Z języka angielskiego na poziomach: od podstaw do A2, A2, B2.
- Z języka niemieckiego na poziomie od podstaw do A2.

Zajęcia odbywać się będą trzy razy w tygodniu po trzy godziny lekcyjne. Każda osoba dostanie bezpłatne podręczniki do nauki języka. Kurs będzie prowadzony skuteczną metodą „**Speak your mind**”. Każdy uczestnik nabydzie umiejętność łatwego mówienia w języku angielskim lub niemieckim.

Kurs zakończy się egzaminem zewnętrznym **TOEIC Bridge** lub **TOEIC Listening & Reading**, lub **TELC Deutsch**.

Więcej informacji o kursach można znaleźć na stronie internetowej projektu: **www.znamjezyk.altum.pl**, w Biurze Projektu w Rzeszowie przy ul. Warszawskiej 5/7 oraz pod nr. tel. 667-634-157.

Kursy realizowane są w ramach projektu pn. „**Znam język – mogę więcej**” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Każdy uczestnik otrzyma certyfikat, który uznawany jest w całej Unii Europejskiej.

Uwaga na smog

Z roku na rok pogarsza się stan powietrza w całej Polsce, w tym również na Podkarpaciu. Prowadzi to do zwiększonej umieralności osób w wieku starszym. Mieszkańcy, wdychając zanieczyszczone powietrze, mogą nabawić się wielu chorób, łącznie z nowotworami. **Nieprzyjemne zapachy** czuć najczęściej przy bezwietrznej pogodzie. Smród unosi się pomiędzy domami, a dym z komina jest bardzo groźny dla zdrowia. Osoby, które wdychają dym o przekroczonych nor-

mach, mogą mieć schorzenia górnych dróg oddechowych, astmę oskrzelową, choroby nowotworowe oraz układu krążenia.

Najgorsze jest to, że nie zdajemy sobie sprawy, iż **najbardziej zanieczyszcza powietrze** dym z kominów w domach jednorodzinnych. Niestety, palimy w piecach wszystkim: plastikami, węglem niskiej jakości, miałem węglowym. Jako świadomi obywatele musimy zdawać sobie sprawę, że zagrożenie smogiem nie dotyczy tylko dużych miast. Fatalna jakość powietrza dotyczy także mieszkańców małych miasteczek i wsi. Dlatego walka o czyste powietrze to problem nas wszystkich.

oprac. MD

Cichy zabójca Niebezpieczny czad

Niewidoczny, bez zapachu, bez smaku, silnie trujący. Taki jest czad - tlenek węgla. Gaz ten powstaje podczas niepełnego spalania substancji organicznych jak i nieorganicznych. Zatrucie czadem może doprowadzić do śmierci. Podpowiadamy, jak uniknąć zatrucia i jak zabezpieczyć nasze domy i mieszkania przed tym gazem.

Skutki zatrucia czadem

Kiedy organizm człowieka ulega zatruciu czadem, dochodzi do niedotlenienia tkanek, co przy braku natychmiastowej reakcji może prowadzić do śmierci. Przy wdychaniu większych stężeń tlenu węgla pierwszymi objawami zatrucia są **silny ból głowy** oraz **wymioty** - tego nie da się przegapić. Natomiast oddychanie powietrzem o mniejszym stężeniu czadu powoduje jedynie słaby ból głowy i zapadanie w **śpiączkę** - taki objaw - szczególnie w nocy - jest trudny do wychwycenia. Często bowiem osoby zatrute - rano już się nie obudzą.

Powikłania po poważnym zatruciu czadem są poważne. W wyniku zatrucia dochodzi **do opóźnionego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego**. Jego objawami są: zaburzenia pamięci, obniżenie sprawności ruchowej, porażenia, trudności z widzeniem i mówieniem. Ponadto może dojść do trwałego uszkodzenia mięśnia sercowego i narządów układu oddechowego.

Jak uniknąć zagrożenia?

• Zainstalujmy w kuchni lub łazience **czujnik tlenu węgla**. Dodatkowo możemy umieścić czujniki w tej części domu, w której śpimy.

Jak działa czujnik czadu? Jeśli stężenie tlenu węgla przekroczy w pomieszczeniu minimalne stężenie, czujnik uruchamia alarm dźwiękowy i świetlny (np. mrugająca dioda) i w ten sposób informuje o zaistniałym zagrożeniu.

• **Nie bagatelizujmy takich objawów** jak: duszność, bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty, osłabienie, przyspieszenie czynności serca i oddychania - mogą one być sygnałem, że ulegamy zatruciu czadem. Wówczas należy natychmiast przewietrzyć pomieszczenie (otworzyć okna), w którym się znajdujemy i zasięgnąć porady lekarskiej.

• Jeśli instalujemy urządzenia i systemy grzewcze, korzystajmy z usług **osoby wykwalifikowanej**.

• Kontrolujmy **stan techniczny** urządzeń grzewczych zgodnie z instrukcją producenta.

• Pamiętajmy o **okresowych przeglądach instalacji wentylacyjnej i przewodów kominowych** oraz

o ich czyszczeniu - jest to obowiązek właściciela domu lub mieszkania. Niedopełnienie tych czynności **grozi karą grzywny**, a przede wszystkim stwarza zagrożenie bezpieczeństwa dla użytkowników mieszkania lub budynku.

• Jeśli korzystamy z jakiegokolwiek źródła ognia (kuchenki gazowej lub węglowej czy pieca gazowego z otwartą komorą spalania), koniecznie **uchylmy okno** w pomieszczeniu.

• **Nie zasłaniajmy kratki wentylacyjnych** i otworów nawiewnych.

PRZYPOMINAMY!

Przepisy zobowiązują do czyszczenia przewodów kominowych!

W obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, należy usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych¹

CO NAJMNIEJ	RAZ NA 3 MIESIĄCE	w domach opalanych paliwem stałym (np. węglem, drewnem)
	RAZ NA 6 MIESIĄCY	w domach opalanych paliwem ciekłym i gazowym
	RAZ W MIESIĄCU	od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych
	RAZ W ROKU	usuwanie zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych

¹ § 34 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719)

Właściciele i zarządcy budynków zobowiązani są również²:

CO NAJMNIEJ RAZ W ROKU	do okresowej kontroli stanu technicznego instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych)
------------------------	---

² art. 62 ust. 1 pkt 1 c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.)

• Jeśli wymieniamy **okna na nowe**, sprawdźmy **poprawność działania wentylacji**, ponieważ nowe okna są najczęściej bardziej szczelne i mogą pogarszać wentylację.

• **Sprawdzajmy systematycznie ciąg powietrza**, np. przykładajmy kartkę papieru do otworu lub kratki wentylacyjnej (jeśli nic nie zakłóca wentylacji, kartka powinna przywleźć do otworu).

• **Często wietrzmy pomieszczenia** wyposażone w termy gazowe (łazienki, kuchnie).

oprac. AJ na podst.: www.wikipedia.pl,
www.jedlnia-letnisko.osp.org.pl

Numer 3. „Głosu Tyczyna” ukaze się z datą 26 marca 2017 r.

Termin składania tekstów upływa: **13.03.2017 r.**

Teksty można przysłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** oraz składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, **tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki lub w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, w **pok. 24 (I p.)**.

Kalendarz z seniorami Hermanowej

Podczas Świątowych Dni Młodzieży w Krakowie **Ojciec Święty Franciszek** mówił: „Tam, gdzie nie ma szacunku dla osób starszych, tam nie ma przyszłości dla ludzi młodych”. Te słowa stały się inspiracją do stworzenia kalendarza z seniorami zamieszkałymi lub pochodzącymi z Hermanowej.

Na publikację swoich zdjęć i podanie krótkiej informacji o sobie zgodzili się:

Aniela Paśkiewicz, Józef Fornal, Maria Cisło, Kazimierz Bomba, Zofia Matuła, Jan Wrona, Stefania Gorłowska, Dominik Kura, Tadeusz Kura, Anna Borowiec, Maria Dążek, Joanna Hadała.

Kalendarz miał na celu uczcić najstarszych mieszkańców wsi, a także zwrócić uwagę na ich wkład w życie rodzin i społeczności lokalnej.

Pomysł na kalendarz zrodził się w głowie **Mirosława Pieprzyka**, który wykonał projekt graficzny kalendarza i część zdjęć. Pozostałe fotografie są autorstwa **Iwony Prędkiej**. Kontaktami z seniorami i tekstem zajęła się **Krystyna Kotowicz**.

Kalendarz jako dar został przesłany do **Papieża Franciszka i Prezydenta Polski Andrzeja Dudy**. Od obu kancelarii, z Warszawy i Watykanu, zostały nadesłane podziękowania z życzeniami dla mieszkańców Hermanowej na rok 2017.

tekst: **Krystyna Kotowicz**

Oto treść listów, jakie **Mirosław Pieprzyk** otrzymał z Kancelarii **Ojca Świętego Franciszka** oraz z Kancelarii **Prezydenta RP**:

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Franciszek z wdzięcznością przyjął nadesłane życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia oraz dar w postaci kalendarza, a nade wszystko zapewnienie o pamięci i duchowej łączności w modlitwie. (...)

Jego Świątobliwość zawierając Pana i Jego Bliskich oraz Mieszkańców Hermanowej, a szczególnie Osoby starsze – wstawiennictwu Bożej Rodzicielki, uprasza dar pokoju, radości i wszelkie łaski płynące od Dzieciątka Jezus oraz błogosławi w Nowym Roku.

Z Chrystusowym pozdrowieniem
Mons. Paolo Borgia

Asesor

Szanowny Panie,

Dziękujemy uprzejmie za bardzo miłe życzenia świąteczne skierowane do Pana Prezydenta Andrzeja Dudy oraz za piękny kalendarz zawierający zdjęcia najstarszych Mieszkańców Hermanowej.

W imieniu Głowy Państwa i całej Kancelarii prosimy Pana, Pańskich Najbliższych oraz wszystkich Mieszkańców Hermanowej, a szczególnie Seniorów uwiecznionych na kartach nadesłanego kalendarza, o przyjęcie najserdeczniejszych życzeń zdrowia, spokoju i radości, samych szczęśliwych dni oraz wszelkiej pomyślności.

Z wyrazami szacunku
Kierownik Zespołu
Korespondencji Obywatelskiej
Witold Trębicki

**Przedszkole Publiczne
Zgromadzenia Sióstr
Św. Dominika w Tyczyń**
ul. Św. Krzyża 3 36-020 Tyczyń
Tel. (17) 22 19 387
prtyczyn@intertele.pl
www.przedszkoletyczyn.pl

OGŁOSZENIE

Dyrekcja Przedszkola Publicznego Zgromadzenia Sióstr Św. Dominika w Tyczyń serdecznie zaprasza na **rekrutację do Naszego Przedszkola Rodziców dzieci urodzonych w latach 2011, 2012, 2013 i 2014**. Termin składania wniosków: **1-31 marca 2017 r.**

Karty zgłoszenia są rozłożone przy tablicach ogłoszeń w obu budynkach Przedszkola, u Dyrekcji Przedszkola oraz dostępne będą na stronie internetowej Przedszkola.

Wszelkie inne informacje dostępne są na tablicach ogłoszeń i stronie internetowej Przedszkola.

Serdecznie zapraszamy!!!

Podaruj Adasiowi 1% swojego podatku

Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”
KRS: 0000037904
Cel szczegółowy: 16127 Mytych Adam

Szanowni Darczyńcy!
Prosimy o zaznaczenie w zeznaniu podatkowym pola „Wyrażam zgodę”

<http://dzieciom.pl/podopieczni/16127>

Uśmiech dla Zosi

Osoby zainteresowane niesieniem pomocy Zosi mogą wysłać **SMS o treści POMOC pod nr. 75165** z dopiskiem **Tendelska, 3008** (koszt 5 zł z VAT).

Można również przekazać
1% swojego podatku:

KRS: **0000270809**
z dopiskiem **Tendelska, 3008**).

Wyróżnienie dla SP w Hermanowej

11.02 br. podczas Walnego Zjazdu Delegatów Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Rzeszowie zostało wręczone wyróżnienie dla **SP w Hermanowej** i dyrektor tej placówki pani **Renaty Prokop**. Uroczystość odbyła się w sali audytoryjnej Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie. Wyróżnieniem tym są **Medale i dyplomy PTTK „Za pomoc i współpracę”**. Zarząd Główny PTTK w Warszawie docenił duże zaangażowanie szkół i instytucji, które przyczyniły się do bardzo pozytywnego rozwoju turystyki i krajoznawstwa w Rzeszowie i na Podkarpaciu.

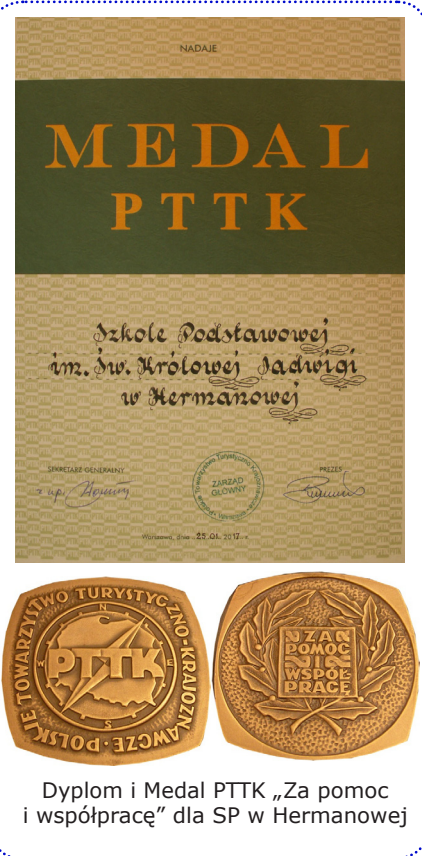
Medale wręczają członkowie Zarządu Głównego PTTK: **Agnieszka Wałach i Jerzy Gajewski**. Druga z lewej: **Renata Prokop** - dyrektor SP w Hermanowej. Fot. Antoni Hadała

Wśród szkół najwyższej notowania znalazła się SP w Hermanowej. To tu przybywa nawet po 200 młodych ludzi, by uczestniczyć w organizowanych rajdach, marszach i spotkaniach mikołajkowych. Umożliwienie przebywania na terenie tej szkoły i zapleczu sportowo-zabawowym powoduje, że zawsze

chętnie tu wracamy. Zapewnienie doskonałej opieki kierownictwa i szkolnej załogi pozwala przekonać przybywającą tu młodzież, że można inaczej i z dużym pożytkiem spędzać wolny czas.

Gratulując przyznanych wyróżnień w imieniu Zarządu Oddziału PTTK w Rzeszowie, przyłączamy się

Dyplom i Medal PTTK „Za pomoc i współpracę” dla SP w Hermanowej

do życzeń i serdecznie dziękujemy za pomoc przy organizacji tych spotkań. Liczymy także na dalszą współpracę.

Tekst: **Antoni Hadała**
- wiceprezes Zarządu Oddziału PTTK w Rzeszowie

Koncert dla babć i dziadków w Kielnarowej

Dzień Babci i Dziadka to bardzo wyjątkowe święto, gdyż *Babcia i Dziadek* to bardzo ważne osoby w życiu każdego dziecka. Koją nas z troską i rozpieszczaniem, przyrządzaniem smakołyków. Zazwyczaj dziadkowie mają więcej czasu dla swoich wnucząt niż zabiegani rodzice, to oni też zawsze chętnie wysłuchają i pomagają w wychowaniu dzieci. Dlatego trzeba ich szanować, kochać i świętować w tym ważnym dniu.

22.01 br., w niedzielne zimowe popołudnie, w Centrum Rekreacyjno-Kulturalnym w Kielnarowej odbył się koncert z okazji Dnia Babci i Dziadka. Jego wykonawcami były dzieci z zespołu tanecznego „**Niezapominajki**” z Kielnarowej. Koncert rozpoczął się przedstawieniem pt. „**Dziewczynka z zapalnikami**”. Ponadto dzieci pięknie zatańczyły swoje układy taneczne przygotowane przez choreografkę **Paulinę Paszek-Kruczyńską**, jak również śpiewały piosenki, recytowały wierszyki, a to wszystko dla swoich kochanych Babć i Dziadków.

W koncercie wystąpił także zespół „**Młodzi Tycyniacy**” z Ty-

czyna, który zaprezentował się w dwóch układach tanecznych – w walcu wiedeńskim oraz w wiązance tańców przeworskich (choreografia P. Paszek-Kruczyńska). Natomiast Schola prowadzona przez **Justynę Kupiszewską** i przy akompaniamencie gitary **Tomka Borowca** zaśpiewała kilka pięknych kołęd.

Występy, połączone z życzeniami i prezentami, dostarczyły widzom miłych wrażeń, po których dzieci wspólnie z babciami, dziadkami i rodzicami częstowały się słodkimi domowymi wypiekami, które przygotowały mamy. Było miło i radośnie.

Serdecznie dziękuję wszystkim za udział w spotkaniu a Rodzicom za wszelką pomoc i zaangażowanie oraz upieczenie pysznych ciast i obsługę.

tekst: **Barbara Płodzień**

Wykonawcy koncertu w Kielnarowej.
Fot. Jadwiga Welc

Uzależnienie od alkoholu to choroba

Rozmowa z psychologiem oraz specjalistą terapii uzależnień **Izabelą Łacką**, która na co dzień pracuje z osobami uzależnionymi, sprawcami przemocy, osobami jej doświadczającymi oraz z osobami uzależnionymi doświadczającymi wykluczenia społecznego.

Alkoholizm jest powszechnym zjawiskiem, ale czym dokładnie jest uzależnienie od alkoholu?

Uzależnienie od alkoholu to przede wszystkim choroba, która ma swoje objawy, przebieg i metody leczenia. Aby zdiagnozować uzależnienie, muszą wystąpić w przeciągu ostatniego roku trzy z następujących objawów: utrata kontroli nad przyjmowaniem substancji (picie więcej niż się zamierzało, picie „do dna”, picie w niedozwolonych miejscach), zmiana tolerancji (konieczność wypicia większej lub mniejszej ilości niż na początku picia do osiągnięcia oczekiwanego stanu), picie pomimo wiedzy o jego szkodliwości (np. na zdrowie, relacje), zaniedbywanie alternatywnych zainteresowań (zaniedbywanie pasji, spędzanie coraz więcej czasu na zdobywaniu alkoholu albo powracaniu do dobrego samopoczucia po okresie picia), nieodparta potrzeba napicia się (głód alkoholowy, przymus). Ostatnim objawem jest występowanie objawów abstynencyjnych po odstawieniu alkoholu. Ważnym przy diagnozowaniu jest także styl picia – nie trzeba upijać się lub pić codziennie, by być osobą uzależnioną. Istnieje także pojęcie picia szkodliwego i nadużywania substancji, niestety między nimi jest cienka i niewidoczna granica (tzn. kiedy pijesz szkodliwe, a kiedy jesteś już alkoholiczkiem).

Jakie grupy społeczne są zagrożone alkoholizmem?

Alkoholizm jest chorobą demokratyczną – zarówno w zakresie tego, kogo spotyka (politycy, biznesmeni, osoby z wyższym i podstawowym wykształceniem), jak i tego, że skutki widoczne są na wielu płaszczyznach.

Kto oprócz osoby uzależnionej od alkoholu odczuwa skutki jej picia?

Światowa Organizacja Zdrowia podaje, że alkohol jest niewątpliwie zagrożeniem dla życia i zdrowia człowieka. Odpowiada bezpośrednio lub pośrednio za około 3,5% przypadków zgonów i niepełnosprawności (narkotyki odpowiadają za 0,6% takich zdarzeń). Oprócz funkcjonowania zdrowotnego nadużywanie alkoholu obejmuje swoimi skutkami również takie sfery społeczne, jak: problemy ekonomiczne, popełnianie przestępstw pod wpływem alkoholu, problemy rodzinne, w tym przemoc wobec członków rodziny. Istnieje związek między spożywaniem alkoholu a przestępczością. Alkohol powoduje spadek kontroli nad swoim postępowaniem, rozluźnienie hamulców społecznych, zwiększenie poziomu agresji, obniżenie zdolności oceniania sytuacji. Osoby uzależnione, które trafiają do zakładów karnych, w niektórych placówkach mogą skorzystać z pomocy terapeutycznej

Źródło: B. Zajęcka, Terapia osób uzależnionych od alkoholu w jednostkach penitencjarnych, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, t. XVII, 2008).

Skutki są najbardziej dotkliwe dla osób z najbliższego otoczenia – rodziny, bliskich, znajomych, przyjaciół. Nie od dzisiaj wiadomo, że alkoholizm jest chorobą całego systemu rodzinnego, bowiem wpływa zarówno na małżonka, jak i dzieci. Stąd także zjawiska takie jak współuzależnienie czy pojęcie DDA - Dorosłych Dzieci Alkoholików. Przyjęło się, że alkoholizm jest chorobą śmiertelną. Ostatnio w pracy terapeutycznej jeden z pacjentów, ku mojemu zdziwieniu, nie zgodził się z tym stwierdzeniem, mówiąc: „To nie jest choroba śmiertelna dla uzależnionego, bo śmierć kończy życie alkoholika, ale zostają jeszcze dzieci i całe rodziny, które później też zmierzają się z tym, co alkoholizm im zrobił w życiu”. Dlatego tak cenię sobie pracę terapeutyczną, w której poznaję człowieka cały czas. Warto dodać, że cierpi także całe społeczeństwo – współpracownicy, pracodawcy, uczestnicy ruchu drogowego (w przypadku pijanych kierowców).

Jakie problemy występują w rodzinie z problemem alkoholowym?

Problemy występują we wszystkich sferach życia. W rodzinach takich panują zaburzone relacje, pomieszaną rolę rodzinną, zaburzone jest poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji. Spotykamy się także ze zjawiskiem przemocy czy występowaniem problemów finansowych, prawnych, zdrowotnych. Rodziny często borykają się ze wstydem, poczuciem bezsilności czy również różnego rodzaju zaburzeniami na tle zdrowotnym czy psychosomatycznym.

Jaki rodzaj przemocy stosują osoby uzależnione?

Trzeba pamiętać, że przemoc jest stosowana przez różne osoby, nie tylko te uzależnione. Z dostępnych danych, a także doświadczenia z pracy z osobami uzależnionymi, stosującymi przemoc jak i tymi, którzy tej przemocy doświadczali, wynika, że jest to w głównej mierze przemoc psychiczna i fizyczna. Bardzo często dochodzi także do przemocy ekonomicznej czy seksualnej.

Wobec kogo alkoholicy najczęście stosują przemoc?

Jest ona stosowana najczęściej wobec osób bliskich – rodziny, domowników, partnerów. W małżeństwach, obok przemocy fizycznej, psychicznej czy ekonomicznej, często dochodzi do przemocy seksualnej, kiedy to jeden z partnerów jest zmuszany od współżycia.

Jak w rodzinach osób uzależnionych wygląda sytuacja dzieci?

Dzieci są w szczególnie trudnej sytuacji, są najbardziej bezbronni. Najmłodszym towarzyszy lęk, niepokój, poczucie winy, ciągły strach. Jak śpiewała Kasia Kowalska w piosence „Spowiedź” dedykowanej dzieciom, które spotkała przemoc: „Napiętą struną me ciało jest w obawie, że ciebie spotka...”. Dzieci oprócz prze-

mocy domowej narażone są na przemoc ze strony rówieśników czy cyberprzemoc, która w dzisiejszych czasach zwiększa swoje rozmiary.

Jakie rodzaje przestępstw popełniają osoby uzależnione?

Nie istnieje rodzaj przestępstw zarezerwowany dla osób uzależnionych od alkoholu. Z pewnością jednak pobicia i rozboje, a także prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości (wypadki) są częstymi powodami wyroków sądowych.

Gdzie osoby uzależnione powinny szukać pomocy?

Pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin świadczy wiele instytucji. Jeśli ktoś szuka pomocy dla siebie lub

kogoś bliskiego, najlepiej zgłosić się do Poradni Leczenia Uzależnień, gdzie również pomoc znajdą osoby współuzależnione, a nawet całe rodziny. Istnieje także wiele punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych, osób stosujących przemoc czy jej doświadczających. Ważnym elementem wsparcia i leczenia są grupy anonimowych alkoholików i grupy samopomocowe, które działają niemal w każdym mieście. Dla nich pomoc świadczona jest w każdym ośrodku interwencji kryzysowej. Wsparcie mogą tam też znaleźć osoby z rodzin alkoholowych, u których występują różnego rodzaju kryzysy i trudności.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmowę przeprowadziła **Joanna Kiszka**

Kto odpowiada za szkody wyrządzone przez czworonogi?

*W ostatnim czasie w naszej gminie policjanci podejmowali kilka interwencji dotyczących psów, które stwarzały zagrożenie dla mieszkańców. Z tego też względu w styczniowym numerze GT zamieszczony został apel do właścicieli czworonogów. Dziś wracamy do tematu w krótkiej rozmowie ze **st. aspirantem Tomaszem Pelcem** - dzielnicowym Komisariatu Policji w Tyczynie.*

Co należy zrobić, jeśli ktoś z naszych bliskich został pogryziony przez wałęsającego się psa?

W takim przypadku należy zgłosić to na policję, która postara się ustalić właściciela czworonoga, aby sprawdzić czy pies był szczepiony. Należy udać się też do lekarza, nawet jeśli mamy tylko powierzchowne rany. To lekarz powinien je oczyścić i opatrzyć, podać szczepionkę przeciwko tężcowi, a jeśli trzeba wdrożyć profilaktykę wścieklizny. Gdy są wątpliwości co do zdrowia psa lub jeśli nie udało się go złapać, lekarz najczęściej zaleca profilaktyczne szczepienie pogryzionej osoby.

Pogryzienie przez psa zawsze kojarzy nam się z bezdomnym i wałęsającym się czworonogiem. Zwykle jednak pies ma właściciela, który może mieć duże nieprzyjemności.

To prawda. Kiedy dostajemy zgłoszenie o pogryzieniu przez psa, staramy się ustalić właściciela, który odpowiada za szkody swojego pupila. Często szkody, które czynią psy, wynikają z błędów ich opiekunów. Właściciel zwierzęcia powinien pamiętać, że brak wyobraźni może doprowadzić do wielu nieprzyjemności. Gdy dojdzie do nieszczęścia, nie będzie mógł się tłumaczyć, że nie miał czasu zaszczepić swojego pupila, że to nie on, tylko ktoś otworzył bramę i pies kogoś pogryzł.

Wspomniał Pan o ważnym obowiązku właścicieli psów – o szczepieniach ochronnych. Kiedy należy zaszczepić psa?

Prawo nakłada na właściciela psa obowiązek szczepienia przeciwko wściekliznie. Powinno ono nastąpić najpóźniej 30 dni po ukończeniu przez psa 3. miesiąca życia. Szczepienie to należy powtarzać każdego roku. Niedopełnienie obowiązku szczepienia psa jest zagrożone grzywną, a nawet karą aresztu lub ograniczenia wolności.

Jak uniknąć pogryzienia przez psa?

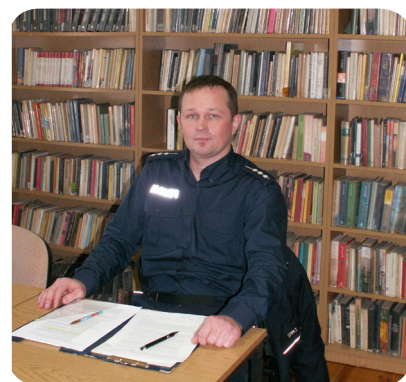
Nie wolno głaskać psa, jeśli w pobliżu nie ma jego właściciela. Nie należy karmić nieznanego psa, podchodzić do niego czy zabierać przedmiot, którym się bawi. Nie należy podchodzić do psa przywiązanego, znajdującego się w klatce lub za ogrodzeniem. Jeśli pies jest

agresywny, nie okazujemy strachu i zdenerwowania, nie możemy też wykonywać gwałtownych ruchów, bo zwierzę uzna tę sytuację za zagrożenie i może nas zaatakować. Największym błędem jest ucieczka przed psem, budzi to w zwierzęciu instynkt łowiecki, a także zwiększa ryzyko pogryzienia. Często błędem jest pozostawianie dziecka i psa razem bez opieki dorosłych.

Mam jeszcze prośbę do właścicieli psów, aby na ogrodzeniach wieszali tabliczki z napisem, np. *Uwaga zły pies* (lub inne). Jest to koszt niewielki, a tabliczka jest znakiem ostrzegawczym dla pracowników poczty, gazowni czy kurierów.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmowę przeprowadziła **Alicja Kustra**

Coś dla mobilnych: Aplikacja „Moja Komenda”

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przygotowało pierwszy mobilny przewodnik po polskich jednostkach Policji. „Moja Komenda” umożliwia m.in. odnalezienie dzielnicowego, który opiekuje się naszym rejonem zamieszkania.

Dzięki aplikacji możemy zlokalizować najbliższe komendy i komisariaty Policji oraz sprawdzić, jak najszybciej do nich dojechać. Znajduje się tu także baza teled adresowa wszystkich dzielnicowych w Polsce z możliwością ich odszukania.

Aplikację można pobrać na telefon z systemem Android ze strony internetowej: **play.google.com**.

12. Przegląd Kolędowy za nami

22 stycznia br. odbyła się 12. edycja Przeglądu Kolędowego „Pójdźmy wszyscy do stajenki”. Jego organizatorami byli: **Burmistrz Tyczyna, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Rzeszowskiej oraz Parafia pw. Św. Trójcy i Św. Katarzyny w Tyczynie**. Funkcję dyrektora artystycznego przeglądu pełniła **Beata Adamczyk**.

Przegląd rozpoczął się uroczystą mszą św. w kościele parafialnym, koncelebrowaną przez ks. proboszcza

Uczestnicy 12. Przeglądu Kolędowego „Pójdźmy wszyscy do stajenki”:

- Chór Publicznego Gimnazjum im. Św. Jana Pawła II w Tyczynie, • Schola „Śnieżynki Maryi” z Parafii MB Śnieżnej w Rzeszowie-Budziwoju, • Społeczny Chór „Sursum Corda” Funkcjonariuszy Służby Więziennej w Rzeszowie, • Chór „Cantilena” przy Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Rzeszowie, • Chór „Ave Maryja” z Parafii MB Saletyńskiej w Rzeszowie, • Chór „Cantus Deo” z Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Doroty w Markowej, • Połączone Chóry „Deo Gloria” z Buguchwały i „Gaudium” z Mogielnicy, • Chór „Sancta Catarina” z Parafii pw. Św. Katarzyny w Tyczynie.

Z wizytą na Węgrzech

W dniach 28-29.01 br. na zaproszenie chóru im. **Ferenca Erkela z Szecseny** delegacja z Tyczyna odwiedziła Węgry. W jej skład weszli: burmistrz **Janusz Skotnicki**, przewodniczący Rady Miejskiej **Adam Skowroński**, dyrektor M-GOK **Zofia Matys** oraz **Zespół Śpiewaczy „Tyczyniacy”** i **„Kapela Wójta Tycznera”**. Celem wyjazdu była kontynuacja współpracy kulturalnej z zespołami działającymi na Węgrzech. Chór im. Ferenca Erkela z Szecseny już dwukrotnie przebywał w Tyczynie, występując na Przeglądzie Kolędowym Chórów „Pójdźmy wszyscy do stajenki”.

Podczas pobytu na Węgrzech „Tyczyniacy” z kapelą wzięli udział w koncertach kolęd w miejscowościach

Mariana Czenczka oraz o. przeora **Romana Bakalara**, w trakcie której wystąpił chór „**Sancta Catarina**” z tyczyńskiej parafii. Podczas tegorocznego koncertu w sali widowiskowej M-GOK w Tyczynie zaprezentowało się osiem chórów, każdy z nich wykonał dwie kolędy. Po występie chóry i dyrygenci otrzymywali dyplomy oraz okolicznościowe pamiątki.

Przegląd uświetnili swoją obecnością JE ks. bp **Jan Wątroba** Ordynariusz Rzeszowski oraz poseł na sejm **Kazimierz Gołojuch**. Jak co roku na zakończenie Przeglądu wszystkie chóry wspólnie odśpiewały kolędy: „**Pójdźmy wszyscy do stajenki**” i „**Z Narodzenia Pana**”, a ks. bp Jan Wątroba udzielił błogosławieństwa. Wszystkim chórom oraz licznie zgromadzonej publiczności organizatorzy serdecznie dziękują i zapraszają za rok.

tekst: **Dorota Drozd** - pracownik M-GOK w Tyczynie

Zespół Śpiewaczy „Tyczyniacy” i Kapela Wójta Tycznera

serdecznie zapraszają Panie na spotkanie pt. „**Śpiewaj razem z nami**”

z okazji **Dnia Kobiet**

8 marca 2017 r., godz. 18.00

sala widowiskowa M-GOK w Tyczynie

W programie: piosenki biesiadne, popularne, znane i lubiane oraz KARAOKE

Balasagyarmat i Szecseny, w których występowały również chóry węgierskie. Nasz występ bardzo podobał się publiczności, a kolęda „Cicha noc”, wykonana przez „Tyczyniaków” w języku węgierskim, wzbudziła wśród słuchających wzruszenie, aplauz i prośbę o bis. Węgrzy byli bardzo pozytywnie zaskoczeni naszymi umiejętnościami językowymi.

Po koncercie odbył się wieczór integracyjny z członkami chórów węgierskich, ale tu musieliśmy wykorzystać już własne sposoby (najczęściej te niewerbalne) na prowadzenie konwersacji. Okazało się jednak, że muzyka łączy nie tylko pokolenia, ale też narody, czego dowodem były wspólne śpiewy i tańce.

tekst: **Dorota Ząbek**

Zespół Śpiewaczy Tyczyniacy oraz Kapela Wójta Tycznera podczas koncertu na Węgrzech

O zajęciach feryjnych...

...w M-GOK w Tyczynie

W okresie tegorocznych ferii zimowych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie oraz Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie odbywały się zajęcia dla dzieci w wieku **6-12 lat**.

Dzieciaki uczestniczyły w zajęciach świetlicowych w formie warsztatów plastycznych, gier i zabaw. Wzięły także udział w spotkaniu z wolontariuszami, podczas którego mogły dowiedzieć się, jak żyje się w tak odległych krajach jak **Meksyk, Chiny i Sri Lanka**. Spróbowały tradycyjnego **Guacamole**, herbaty prosto ze Sri Lanki oraz przymierzyły tradycyjne hinduskie Sari.

Podczas ferii dzieci odwiedziły **Polskie Radio Rzeszów**, w którym poznały specyfikę pracy dziennikarza radiowego, oraz **TVP Rzeszów**, gdzie mogły zobaczyć archiwum telewizji i studio *Aktualności*.

Kolejnymi atrakcjami podczas tegorocznych ferii były: wyjazd do **Muzeum Dobranocek**, w którym dzieci samodzielnie stworzyły film animowany, wizyta w **Mini Zoo**, mieszczącym się w markecie Majster oraz obejrzenie filmu animowanego „**Balerina**” w kinie Zorza.

Dużą atrakcją dla wszystkich uczestników była **zabawa karnawałowa**, podczas której dzieci zaprezentowały swoje piękne stroje karnawałowe oraz samodzielnie wykonane na zajęciach plastycznych maski.

Wolontariusze z uczestnikami zajęć feryjnych.
Fot. D. Drozd

Wszyscy świetnie się bawili, tańczyli i uczestniczyli w zabawach prowadzonych przez animatorów z pracowni **Figaro**. W tym dniu w M-GOK w Tyczynie gościła również redakcja **Polskiego Radia Rzeszów**, która prowadziła relację na żywo programu „Tu i teraz”. Gośćmi **Bernadetty Szczypty** i **Adama Głaczyńskiego** były również dzieci uczestniczące w zabawie karnawałowej.

Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim dzieciom za wspólnie spędzony czas i zapraszamy na zajęcia wakacyjne!

tekst: **Dorota Drozd, Zakia Cieślicka-Majka**
- pracownicy M-GOK w Tyczynie

...w DL w Hermanowej

Tygodniowe zajęcia feryjne zorganizowane zostały wspólnie przez Dom Ludowy i Filię Biblioteki Publicznej. W czasie zajęć dzieci rysowały komiksy, wykonywały eko-zwierzaki z opakowań po jajkach, brały udział w grach i zabawach oraz słuchały czytanych im książek.

W czwartek uczestnicy zajęć wzięli udział w zabawie karnawałowej zorganizowanej przez M-GOK w Tyczynie. Dzieci bawiły się z wodzirejem, a także nawiązały nowe przyjaźnie ze swoimi rówieśnikami z okolicznych

miejsowości. Dużą atrakcją dla dzieciaków było spotkanie z dziennikarzami **Radia Rzeszów**, którzy w tym dniu gościli w Tyczynie, a chyba najbardziej fascynującym momentem była możliwość zaśpiewania na żywo na antenie radia. Po zakończeniu ferii długo jeszcze wymieniali wrażenia z kolegami i wspominali udaną zabawę.

tekst: **Barbara Stybak**
- pracownik Filii Biblioteki Publicznej w Hermanowej

...w DL w Matysówce

Zajęcia feryjne odbyły się w dniach 23-27.01 br. Uczestnicy spotkań z wielkim zaangażowaniem brali udział w zajęciach plastycznych, ruchowych, grach i zabawach świetlicowych.

Dużą atrakcją dla dzieci był wyjazd do **Muzeum Okręgowego w Rzeszowie** na zajęcia warsztatowe

Zajęcia garncarskie w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie

pt. „**Nie święci garnki lepią... Garncarstwo w pradziejach**”. Podczas pierwszej ich części dzieci oglądały oryginalne eksponaty pochodzące z wykopalisk i zapoznały się z najciekawszymi faktami z dziedziny garncarstwa pradziejowego. Dowiedziały się, jak powstawały i jak dekorowano naczynia ceramiczne. W drugiej części zajęć uczestnicy wykonali figurki, naczynia, grzechotki, maski, kopie średniowiecznych kaflów. Wszystkie prace można było wziąć do domu.

Trzeciego dnia zajęć dzieci wzięły udział w interaktywnym wykładzie w **Pracowni Edukacji Nieformalnej „Experymentarium 3Z”** w Rzeszowie. Tu miały możliwość uczestniczenia w widowiskowych pokazach związanych z powietrzem, zobaczyły, jak działa **transformator Tesli** i **drabiny Jacobsa**. Kolejną atrakcją dla dzieciaków był udział w zabawie karnawałowej, która odbyła się w M-GOK w Tyczynie. Dzieci w barwnych strojach wspaniale bawiły się rytmem muzyki.

Serdecznie dziękujemy wszystkim dzieciom za udział w zajęciach feryjnych.

tekst: **Małgorzata Korcz**

Przyjaciel wie, ile wart jest sam...

Każdy z nas, czy to dorosły, czy dziecko, nie żyje na świecie sam. Człowiek jest istotą społeczną i na co dzień otoczony jest ludźmi. Spotykamy się w pracy, w szkole, w autobusie. W różnych miejscach nawiązujemy relacje koleżeńskie lub przyjacielskie. I właśnie o koleżeństwie i przyjaźni rozmawialiśmy z uczniami Szkoły Podstawowej w Tyczynie podczas lutowych zajęć w Bibliotece.

Każde spotkanie z dziećmi rozpoczęliśmy od wiersza **Juliana Tuwima „Zosia Samosia”**. Zastanawialiśmy się nad zachowaniem Zosi, nad tym, czy lepiej jest być samolubem, czy mieć kolegów i koleżanki. Wyjaśnili-

śmy różnice między przyjaźnią a koleżeństwem. Dzieci starały się odkryć znaczenie powiedzenia **„Prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie”**. Uczniowie, pracując w grupach, stworzyli listę cech dobrego i złego kolegi.

Najciekawszym momentem zajęć było rysowanie swoich kolegów lub przyjaciół. Prace plastyczne pokazały, że naszym przyjacielem może być również starszy brat, siostra, a nawet ukochany pies. Wszyscy uczniowie zgodnie stwierdzili, że lepiej i łatwiej żyć w grupie kolegów i koleżanek niż samemu.

W zajęciach wzięły udział klasy: 3b (wych. **Katarzyna Konkół**), 3c (wych. **Janina Kocór**), 2c (wych. **Anita Dobrowolska**), i 3d (wych. **Agata Jeziorska**) ze SP w Tyczynie, łącznie ponad **ponad 80 dzieci**.

tekst: **Monika Dziadura**

Uczniowie kl. IIIB słuchają wiersza o Zosi Samosi.
Fot. Aleksandra Trojanowska

O cechach dobrego kolegi i przyjaciela rozmawialiśmy z uczniami kl. IIIC. Fot. M. Dziadura

Zajęcia w Bibliotece w Hermanowej

Biblioteka w Hermanowej jest miejscem, gdzie po lekcjach dzieci często spędzają czas wolny, czekają na autobus lub rodziców. Kilkoro z nich z własnej inicjatywy powołało **Klub Książki**. Chętni do dyskusji spotykają się we wtorki; próbują pisać własną książkę, opowiadają o przeczytanych ostatnio pozycjach, a także czytają wspólnie fragmenty książek i dyskutują o nich.

Biblioteka bardzo chętnie gości u siebie uczniów ze Szkoły Podstawowej w Hermanowej wraz z nauczycielami. Najczęściej, bo co miesiąc, bibliotekę odwiedzają

dzieci z klas 2a i 2b z wychowawcami. W czasie tych miłych spotkań oczywiście nie może zabraknąć czytania, dzieci poznają rodzaje książek, nowości czytelnicze i fakty z życia pisarzy.

tekst: **Barbara Stybak**

KIERMASZ KSIĄŻKI PRZECZYTANEJ
w Miejskiej i Gminnej
Bibliotece Publicznej w Tyczynie

Cena: **1zł** za **1 egz.**

Zapraszamy w godzinach
pracy biblioteki
Szczegóły na:
www.tyczyn-biblioteka.pl

WAŻNA INFORMACJA

MiG BP w Tyczynie informuje Czytelników, że od 1 stycznia 2017 r. zmianie ulega Regulamin Wypożyczalni w Tyczynie oraz Filiach.

Zasady korzystania z Wypożyczalni naszych bibliotek nie zmieniają się. Nowością jest wprowadzenie **kary pieniężnej** za nieterminowy zwrot książek: **20 gr** za każdy egzemplarz za każdy rozpoczęty dzień zwłoki (kary są naliczane przez system komputerowy).

Przypominamy, że za książki niezwrócone przez dziecko odpowiadają materialnie rodzice lub prawni opiekunowie.

Termin wypożyczenia książek w naszych bibliotekach wynosi **30 dni**. Biblioteka może przypominać telefonicznie o terminie zwrotu wypożyczonych książek, które można prolongować nie więcej niż **2 razy**.

Szczegółowy Regulamin korzystania z Wypożyczalni znajduje się we wszystkich naszych bibliotekach.

Co 5. mieszkaniec gminy Tyczyn czytelnikiem biblioteki

Styczeń i połowa lutego to dla bibliotek publicznych czas statystyk, podsumowań i sprawozdań. Bibliotekarze nie lubią tej pracy, bo zajmuje sporo czasu, jednak zawsze przyznają, że te wszystkie tabelki i wyliczenia pomagają nakreślić plan działania biblioteki na nadchodzący rok. O tym, jaki był rok ubiegły w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Tyczynie - krótka informacja niżej.

W roku 2016 (od stycznia do grudnia) do MiGBP w Tyczynie oraz jej Filii zapisało się 2 308 osób, co oznacza, że **czytelnicy tworzą najliczniejsze koło zainteresowań w gminie Tyczyn**. Osoby te wypoży-

czyły łącznie 66 969 książek (na zewnątrz i na miejscu). W czytelni udzielono 5 830 informacji, a z Internetu przez cały rok skorzystało 5 312 osób. Nasze księgozbiory wzbogaciły się o książki podarowane przez czytelników (341 egz.). Ze środków organizatora (Gmina Tyczyn) zakupiliśmy 1 057 książek na wartość prawie 19 tys. zł. Dodatkowo ze środków Ministra Kultury otrzymaliśmy dotację w wysokości 8 tys. zł, za którą kupiliśmy 482 książki. MiGBP w Tyczynie oraz Filie łącznie w wypożyczalniach, czytelniach, w Saloniku i Kącikach Malucha zanotowały ponad 39 tys. odwiedzin, a naszą stronę internetową (www.tyczyn-biblioteka.pl) odsłaniano ponad 43 tys. razy.

Co daje czytanie?

Kiedy w rozmowach pada słowo książka, wtedy od razu pojawiają się „wszystkowiedzący eksperci od czytania”. Często są to osoby, które nie lubią książek i nie są czytelnikami żadnej biblioteki. To zwykle od takich osób słyszymy, że na czytanie w dzisiejszych czasach nikt nie ma czasu, że szybciej informację można znaleźć w Internecie itd. Coraz częściej ignorują takie słowa, jednak czy słusznie? Jeśli mówi to osoba starsza, to jej sprawa. Ale gdy jest to rodzic, który do tego chwali się przy dziecku, że on nawet lektur szkolnych nie czytał i jakoś wyszedł na ludzi... Zawsze wtedy zastanawiam się, co musiało się stać, że tak nienawidzi książek, że nie potrafi dostrzec, że dla innych mogą one być doskonałą rozrywką, sposobem na samotność, smutek czy nudę. To dla tych „niedowiarków” przygotowałam krótką informację o tym, jakie korzyści płyną z czytania książek.

• **Czytanie poszerza wiedzę.** Więcej czytasz, więcej wiesz – to zasada stara jak świat. Dzięki książkom możesz poznawać różne zachowania ludzi, a także ich problemy. Literatura sprawia, że dzięki zdobytej wiedzy lepiej odnajdziesz się w życiu niż osoba, dla której książki to przeżytek.

• **Czytanie buduje poczucie własnej wartości.** Im więcej wiesz, tym pewniej się czujesz w różnych sytuacjach. Im pewniej się czujesz, tym bardziej rośnie poczucie Twojej wartości.

• **Czytanie daje satysfakcję i zabija nudę.** Jeśli siedzisz w domu i nie wiesz, co ze sobą zrobić – chwyć za książkę. Przeniesiesz się w inny świat i dowiesz się nowych rzeczy. Musisz znaleźć tylko to, co naprawdę lubisz i co Cię interesuje. Książki historyczne, podróżnicze, obyczajowe, biografie – nic, tylko wybierać.

• **Czytanie wzbogaca słownictwo.** Podczas czytania książek napotykamy nowe słowa, których znaczenie próbujemy wywnioskować z kontekstu. Gdy słowo pojawia się w książce kilka razy, szybciej je zapamiętamy. W ten sposób uczymy się słów, na które nie natknęlibyśmy się podczas rozmowy ze znajomymi.

• **Czytanie czyni Cię świetnym rozmówcą.** Na pewno byłeś kiedyś w sytuacji, w której nie wiedziałeś, co powiedzieć. Wcale nie musi tak być. Wystarczy, że zaczniesz czytać. Potraktuj książki jako źródło wiedzy. Wybieraj książki z różnych dziedzin, troszkę historii, może biografia, książki psychologiczne, nawet kryminały. Każda z nich niesie ze sobą inny przekaz i inny rodzaj informacji.

oprac. **Alicja Kustra** - dyr MiGBP w Tyczynie

Biblioteka Publiczna w Tyczynie zaprasza na zajęcia edukacyjne:

Tematy zajęć dla przedszkolaków:

1. Zimowe opowieści (jak opiekować się zwierzętami w okresie zimowym, głośne czytanie bajek, zasady bezpieczeństwa nie tylko w zimie).
2. Pierwsze płoki w Krainie Bajki:

- Mały odkrywca i książka – pierwsza wizyta w Bibliotece.
- W bajkach morał jest ukryty – głośne czytanie i zabawy.
- Gdy ktoś jest inny – akceptuję i toleruję „Brzydkie kaczątko”.
- Marzenia się spełniają – list do złotej rybki.

Tematy zajęć dla uczniów klas 0-3:

1. Wiośnie na spotkanie:
 - Wielkie prace małej pszczoły
 - maluchy na tropie przyrody.
 - Dialog na cztery łapy
 - o właściwym traktowaniu zwierząt.

- Jedno święto, różne zwyczaje
 - o tradycji Świąt Wielkanocnych.
2. W krainie uśmiechniętej książki:
 - Ulubieni bohaterowie bajek i baśni.
 - Historia książki i piśmiennictwa.
 - Gdyby książki umiały latać... O budowie książki.

Tematy zajęć dla uczniów klas 4-6:

1. Czytanie na topie – popularne pozycje książkowe.
2. Na tropie legend – najpopularniejsze legendy i podania w oparciu o książkę Zbigniewa Trzeźniowskiego.
3. Kim jesteśmy? Gdzie mieszkamy? Odkrywamy małą Ojczyznę – historia Tyczyna i regionu.

4. Ciekawy? Bez obawy! Poznajemy encyklopedie i słowniki.
5. Pergamin, druk, e-book – fascynująca historia książki.
6. Poszukiwana! Wyszukiwanie książek w katalogu komputerowym.

Zainteresowanych wychowawców prosimy o kontakt pod nr. tel. (17) 22-19-410

I Przegląd Gazetek Szkolnych *Doliny Strugu*

We współczesnym świecie zdominowanym przez kulturę obrazkową coraz mniej osób sięga po książkę czy gazetę. Wyniki kolejnych badań poziomu czytelnictwa oraz stopnia zrozumienia przeczytanych tekstów nie są optymistyczne. Niepokój naukowców, pedagogów i nauczycieli budzi też spadek liczby przeczytanych książek wśród najmłodszych pokoleń. Wobec tych zagrożeń współczesności, wychodząc naprzeciw potrzebom społecznym, **Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica w Tyczynie** oraz **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie** zorganizowały I Przegląd Gazetek Szkolnych *Doliny Strugu*, do udziału w którym zaprosiły wszystkie szkoły podstawowe z gmin: Błazowa, Chmielnik, Hyżne i Tyczyn.

Głównymi celami Przeglądu były: popularyzacja i kultywowanie tradycji wydawania gazetek szkolnych, wzbudzenie wśród uczniów zainteresowania pracą dziennikarza oraz doskonalenie warsztatu i rozwijanie zainteresowań dziennikarskich i kulturalnych wśród młodzie-

Uniwersytetu Rzeszowskiego, literaturoznawca i krytyk literacki, **Stach Ożóg** – pracownik naukowy Uniwersytetu Rzeszowskiego, poeta, aktor, recytator, malarz i rzeźbiarz oraz **Anna i Jakub Hellero-wie** – dziennikarze „Kuriera Błażowskiego”.

wodniczący Rady Miejskiej **Adam Skowroński**, prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej i wieloletnia dyrektor Szkoły Podstawowej w Tyczynie **Elżbieta Baran**, dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie **Zofia Matys**, dyrektorzy szkół uczestniczących w Przeglądzie, nauczyciele – opiekunowie gazetek oraz uczniowie – przedstawiciele poszczególnych redakcji.

Uroczystość, którą poprowadzili **Alicja Kustra** i **Adam Janiec**, zgromadziła również nauczycieli i społeczność uczniowską SP w Tyczynie, którzy w obecności dyrektora **Zofii Międlar-Mruk** oraz wicedyrektora **Barbary Stempniowskiej** wysłuchali podsumowania tegorocznej edycji imprezy. Szczegółowego omówienia zgłoszonych do Przeglądu wydawnictw dokonali: przewodnicząca Jury dr Zofia Brzuchowska oraz Stach Ożóg. Komisja po obejrzeniu wszystkich nadesłanych prac, biorąc pod uwagę m.in.: różnorodność i oryginalność ich tematyki, formy wypowiedzi dziennikarskiej, szatę graficzną i estetykę pism, poprawność edytorską oraz poprawność stylistyczną, gramatyczną i ortograficzną publikowanych tekstów, postanowiła zgodnie

Statuetki, które ufundował burmistrz Tyczyna, otrzymała każda redakcja

ży. Honorowy patronat nad imprezą objęli: Burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, Gazeta Codzienna „Nowiny” oraz Regionalne Towarzystwo Rolno-Przemysłowe Dolina Strugu.

Na zaproszenie organizatorów odpowiedziało 9 redakcji gazetek szkolnych. Były to: „**Jedynka**” ze SP nr 1 im. por. Jana Bałdy w Chmielniku, „**Motyl**” ze SP im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej, „**Na Dolnej**” ze SP im. Armii Krajowej w Błazowej Dolnej, „**Skolne Echo**” ze SP im. gen. bryg. **Mieczysława Boruty-Spiechowicza** z Nowego Borku, „**Trójkowe Nowinki**” ze SP nr 3 im. Św. Maksymiliana Marii Kolbego w Chmielniku, „**Wesoła Szkoła**” ze SP im. Stanisława Staszica w Tyczynie, „**Wokół Nas**” ze SP im. Wojska Polskiego w Borku Starym, „**Wokół Nas**” ze SP im. Jana Kantego w Grzegorzówce oraz „**Żaczek.pl**” ze SP w Kielnarowej. Nadesłane wydawnictwa oceniało Jury w składzie: **dr Zofia Brzuchowska** – wieloletni pracownik naukowy

Uroczyste podsumowanie I Przeglądu Gazetek Szkolnych *Doliny Strugu* odbyło się 15.02 br. w SP im. Stanisława Staszica w Tyczynie. W tym dniu spotkanie swoją obecnością uświetnili m.in.: burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, prze-

Człowiek jest wielki nie przez to, co ma, nie przez to, kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi.
Jan Paweł II

Podziękowania

Dyrekcja SP im. S. Staszica w Tyczynie
oraz Dyrekcja MiGBP w Tyczynie

składają serdeczne podziękowania:

Panu **Januszowi Skotnickiemu**

- burmistrzowi Tyczyna,

Panu **Stanisławowi Sowie**

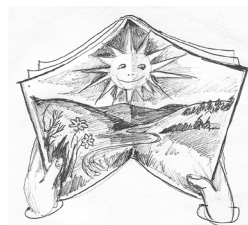
- redaktorowi naczelnemu Gazety Codziennej „Nowiny”

oraz Panu **Kazimierzowi Jaworskiemu**

- prezesowi RTRP Dolina Strugu

za objęcie honorowym patronatem oraz wydatną pomoc w organizacji
I Przeglądu Gazetek Szkolnych Doliny Strugu

Zofia Międlar-Mruk
Alicja Kustra

z ideą Przeglądu nie dzielić redakcji według kolejności miejsc, ale każdemu zespołowi przyznać okolicznościową statuetkę za udział w imprezie, dyplom uznania oraz atrakcyjne nagrody rzeczowe. Członkowie Jury zgodnie uznali, że zwycięzcami są wszystkie zespoły redakcyjne uczestniczące w I Przeglądzie Gazetek Szkolnych *Doliny Strugu*.

Spotkanie zakończył występ Stacha Ożoga zatytułowany „Wokół słowa poetyckiego...”, w którym artysta zaprezentował kilka znanych wierszy polskich poetów we własnej interpretacji. Prezentacja miała charakter mini warsztatów aktorskich dla publiczności, a kilkoro uczniów mogło wcielić się w role bohaterów wiersza **Jana Brzechwy** „Na straganie”.

tekst: **Adam Janiec**
- nauczyciel j. polskiego w SP w Tyczynie

Z okazji **Światowego Dnia Książki dla Dzieci**

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie

ogłasza gminny konkurs dla uczniów klas III szkół podstawowych

pt. **Mistrz Pięknego Czytania**

3 kwietnia 2017 r., godz. 10.00

Uczestników można zgłaszać do:

24 marca 2017 r.

Szczegóły pod nr. tel. (17) **22-19-410**

oraz na stronie internetowej:

www.tyczyn-biblioteka.pl

Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie zaprasza na:

BEZPŁATNE ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY!!!

zajęcia wokalne dla dzieci w wieku 8-13 lat

Zajęcia poprowadzi **DANIEL LIPIEC** absolwent wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej na Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Student Akademii Muzycznej w Katowicach na Wydziale Jazzu. Nauczyciel wokalu i emisji głosu w Studium Wokalnym przy Przeworskim Towarzystwie Muzycznym oraz w szkole muzyki rozrywkowej Pro Musica. Uczestniczył w V edycji programu The Voice of Poland. Doświadczeń scenicznych nabwał w Teatrze Kameralnym w Lublinie oraz dzięki wieloletniej współpracy z Klubem Garnizonowym w Przemyśle.

czwartek godz. 16:00

zajęcia aktorskie dla młodzieży w wieku 13-18 lat

Zajęcia poprowadzi **KORNEL PIEŃKO** aktor, reżyser, producent filmowy. Absolwent Studium Wokalno-Aktorskiego im. D. Baduszkowej przy Teatrze Muzycznym w Gdyni. Przez wiele lat związany z Teatrem im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Gościnnie występował na scenach w Warszawie, Częstochowie czy Koszalinie. Występuje na deskach Teatru BO TAK. Jest założycielem rzeszowskiej Akademii Aktorskiej Artysta.

poniedziałek godz. 18:00

Zapraszamy serdecznie bo pasje warto rozwijać!!!

**Zapisy oraz szczegółowe informacje
pod numerem telefonu 172302327.**

Zajęcia odbywają się

**w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji
Turystycznej w Tyczynie ul. Grunwaldzka 29.**

Wernisaż wystawy fotografii
oraz spotkanie z podróżnikami
w ramach cyklu „W podróży”

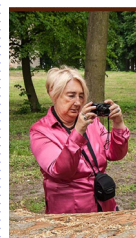

**9 marca 2017 r.
(czwartek), godz. 18.00**

Autorami fotografii są
słuchacze Sekcji Foto-
graficznej Uniwersyte-
tu Trzeciego Wieku
w Rzeszowie:

Grażyna Tomczyk

**Marta
Trzcńska Kowalska:**
*Kubańcy są weseli,
roztąńczeni (choć może
tylko na użytek tury-
stów), pozwalają się
fotografować, są
uśmiechnięci i przyjaźni.*

Paweł Niemczak:
*Kuba to serce Kara-
ibów. Przepiękny kraj
z niepowtarzalną przy-
rodą i wspaniałymi
zabytkami. Byłem tam
w marcu 2015 r.*

Koncert Noworoczny

Podobnie jak w ubiegłych latach uczniowie naszej szkoły mieli okazję zaprezentować swoje artystyczne umiejętności podczas Koncertu Noworocznego, który odbył się w sobotę 14.01 br. w sali widowiskowej Domu Ludowego w Borku Starym. Niestety, widzów w tym roku było niewielu, a to za sprawą silnych opadów śniegu.

Występy artystyczne rozpoczęli najmłodsi. Przedszkolaki przygotowane przez **Joannę Krztoń** i **Elżbietę Kociubińską** zaprezentowały „Świąteczne muzyczne przedstawienie”, a klasa „0” (wychowawca **Elżbieta Koniewicz**) przybliżyła nam znaczenie symboli bożonarodzeniowych. Następnie grupa dzieci ze świetlicy przeniosła wszystkich widzów do izby wiejskiej, w której odbyła się staropolska wigilia. Inscenizację „Staropolskiej Wigilii” przygotowały wychowawczynie świetlicy **Magdalena Kawa-Szpala** i **Maria Piotrowska**. Widowisko urozmaicił występ kolędników pod kierunkiem E. Koniewicz. Kolejnym punktem programu były „Jasełka” zaprezentowane przez klasę III (wych. **Krystyna Osiadła**). Występy artystyczne były wspierane od strony muzycznej przez szkolny zespół muzyczny prowadzony przez M. Piotrowską. Na koniec zaprezen-

Fot. Barbara Chruściel

towały się zespoły taneczne „Perełki” i „Arabeska” prowadzone przez **Iwonę Filip**.

Podczas koncertu można było wesprzeć zaprzyjaźnioną misję w Kamerunie, kupując konkursowe choinki. Uzbierana w ten sposób kwota w wysokości 200 zł została już przekazana na konto Zgromadzenia Sióstr Św. Dominika w Krakowie ze wskazaniem dla siostry Klary w Kamerunie.

tekst: **Magdalena Kawa-Szpala**

VIII Rodzinny Turniej Tenisa Stołowego

14.01 br. w sali gimnastycznej naszej szkoły po raz 8. odbył się Rodzinny Turniej Tenisa Stołowego. Mogli wziąć w nim udział uczniowie SP w Borku Starym wraz z dorosłym członkiem rodziny (brat, siostra, mama, tato, kuzyn itp.).

Tegoroczne rozgrywki, trwające kilka godzin, były bardzo zacięte i do ostatniej chwili trzymały widzów w napięciu. Całość jednak przebiegała zgodnie z zasadami fair play. Ostatecznie zwyciężyła **Magdalena Pluta** oraz jej brat **Dawid** (na zdjęciu poniżej w środku), którzy wyprzedzili **Kacpra Kruźla** z tatą **Witoldem** (na zdj. z prawej strony) oraz **Borysa Patrzyka** z tatą **Tomaszem** (na zdj. z lewej). Następne miejsca zajęli: **Marcel Paśko** i **Waldemar Patrzyk** (wujek), **Natalia Szura** i **Grzegorz Szura** (tata) oraz **Jakub Dopart** i **Artur Kawalec** (kuzyn). Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w zawodach.

Sędzią głównym turnieju był **Andrzej Zajac**, a sponsorem nagród - Szkolny Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Borku Starym.

Fot. Lucjan Osiadły

Strażacy usunęli śnieg z dachu

Styczeń i luty dały się wszystkim we znaki. Miesiące te były mroźne i obfitowały w śnieg. Duża ilość śniegu na płaskim dachu na sali gimnastycznej i przeważnie stanowiła zagrożenie zawaleniem się konstrukcji i niebezpiecznym wypadkiem budowlanym. Jedynym sposobem pozbycia się śniegu z dachu było jego ręczne usunięcie, a jedynym narzędziem pracy - łopata.

Jak zwykle, w sytuacji zagrożenia, zwróciliśmy się do strażaków z **Ochotniczej Straży Pożarnej w Borku Starym**. 21.01 br. przed budynek szkoły zajeżdżał samochód strażacki, którym przyjechali nasi druhowie. Mimo wolnej soboty poświęcili oni swój prywatny czas i przez kilka godzin ciężko pracowali, dopóki nie strącili z dachu ostatniej porcji śniegu.

W imieniu uczniów i nauczycieli oraz swoim serdecznie dziękuję strażakom za pomoc, która pozwala nam utrzymać w należytym stanie technicznym budynek sali gimnastycznej. Należy podkreślić, że strażacy udzielają nam takiej pomocy od wielu lat.

teksty: **Lucjan Osiadły**
- dyrektor SP w Borku Starym

Zespół Szkół Samochodowych w Rzeszowie
ogłasza nabór na rok szkolny 2017/2018

■ TECHNIKUM NR 11

- Technik pojazdów samochodowych
- Technik mechatronik - specjalność: mechatronika samochodowa

■ SZKOŁA BRANŻOWA I STOPNIA NR 8

- Mechanik pojazdów samochodowych
- Elektromechanik pojazdów samochodowych
- Blacharz samochodowy
- Lakiernik

www.samochodowka.rzeszow.pl www.facebook.com/Samochodowka26a

Ojciec Sadok Wincenty Barącz (1814-1892)

W dzisiejszym numerze GT chciałbym przypomnieć kolejną postać związaną z borkowskim klasztorem. Jest nią ojciec Sadok Wincenty Barącz. Formalnie nie był on przeorem tutejszego dominikańskiego konwentu, choć przez ponad pół roku pełnił jego obowiązki. A ponieważ był jednym z najbardziej uznanych galicyjskich historyków XIX wieku, tym bardziej jego sylwetka zasługuje na wspomnienie.

Wincenty Fereriusz Barącz urodził się 29.04.1814 r. w Stanisławowie, w rodzinie polskich Ormian. Jego ojciec **Grzegorz** był niezamożnym ormiańskim mieszczaninem i pochodził z Węgier. Z rodziny Barączów wywodziło się wielu duchownych ormiańskich. Po ukończeniu szkoły powszechnej i gimnazjum w rodzinnym mieście w 1830 r., Wincenty bezskutecznie zabiegał o przyjęcie do Seminarium Duchownego we Lwowie. Po roku, w trakcie którego uczył w szkole trywialnej, podjął decyzję o wstąpieniu do zakonu dominikanów we Lwowie. Nie było to jednak rzeczą prostą, gdyż w jego przypadku wiązało się to z przejściem z obrządku ormiańskiego na łaciński. A na to konieczną była dyspensa z Rzymu. Po trwającym cztery lata oczekiwaniu, pomimo sprzeciwu Ormian, jego wytrwałość została nagrodzona - otrzymał dyspensę i mógł wstąpić do dominikańskiego nowicjatu w Podkamieniu. To kilkuletnie oczekiwanie nie było jednak czasem straconym, gdyż w tym czasie studiował jako eksternista na Wydziale Teologicznym lwowskiego uniwersytetu. 19.07.1835 r. Wincenty Barącz przywdział habit i otrzymał imię zakonne **Sadok**, zapewne na pamiątkę zamordowanego w Sandomierzu w XIII w. błogosławionego Sadoka, dominikanina. W zakonie o. Barącz kontynuował studia teologiczne. Śluby zakonne złożył 2.05.1838 r. zaś 21.07 został wyświęcony przez arcybiskupa lwowskiego obrządku łacińskiego **Franciszka Pischtka**. Ojciec Sadok pełnił kolejno funkcję bibliotekarza konwentu i wikarego parafii dominikańskiej przy kościele **Bożego Ciała we Lwowie**. Ponadto został profesorem nauk biblijnych w zakonnym Studium Filozoficzno-Teologicznym, które sam kiedyś ukończył. W latach 1842-1845 był katechetą w Żółkwi i podprzeorem miejscowego konwentu. Z początkiem 1846 r. został wysłany do Borku Starego, gdzie od trzech lat urząd przeora piastował **o. Antoni Goralik**.

Czas ten był wyjątkowo niespokojny. Odnotowywano liczne wystąpienia chłopów w Galicji w celu obalenia sytemu feudalnego, podburzanych dodatkowo przez zaborcę, chcącego tym sposobem stłumić kolejny zryw narodowy szlachty. Doprowadziło to do tzw. rabacji galicyjskiej. Ojciec Antoni Goralik, przerażony tą sytuacją, niebawem zachorował na tyfus i zmarł 28.02 tego roku. Jak podaje o. Sadok Barącz, został on pochowany obok kościoła. Ten kilkumiesięczny pobyt na ziemi tyczyńskiej wspominał później następująco: „... Dnia 19. marca objąłem zarząd przeorstwa wobec ludu demoralizowanego tak zwaną Rabacyą. Czasy były przykre. Zwiększone atoli widokiem przerażającym, pobyt mój w Borku boleśnym czyniły. Pod oknami miałem świeżą mogiłę O. Przeora, a w oddaleniu może jakich czterysta kroków szubienicę, którą Rząd wystawić kazał w Kielnarowej w celu powstrzymania szerzącego się między ludem komunizmu. Wreszcie nędza i niedostatek między ludem wyczerpały zapasy klasztorne, gdyż trzeba było ratować poddanych. Z drugiej zaś strony

długi mocno mi dokuczały, których w całości z dochodów potocznych zaspokoić nie mogłem. Nieuniknione te niepowodzenia znośłem cierpliwie w nadziei lepszej przyszłości. Dnia 2. kwietnia przyjąłem O. Leona Ulanowskiego prowincyała w czasie jego wizyty kanonicznej. Zrobiłem wykazy zapisów funduszowych. Zająłem się też składką zbieraniem w celu postawienia Organów w kościele. Poczem przeznaczony byłem na przeorstwo w Tyśmienicy, a miejsce moje zajął we wrześniu tegoż samego roku O. Wacław Goralik...” O. Sadok Barącz przebywał w Tyśmienicy do 1851 r., kiedy to powrócił do Lwowa, ponownie obejmując obowiązki profesora nauk biblijnych.

Ostatnim miejscem pobytu o. Baracza, gdzie przebywał bez przerwy aż do śmierci, był klasztor w Podkamieniu. Krótko sprawował urząd przeora. Całkowicie oddał się pracy naukowej. Prowadził żywot ascetyczny, prawie zupełnie nie wychodząc z celi. Odznaczał się olbrzymią pracowitością. W podkamienieckim klasztorze powstała większość jego dzieł naukowych. W 1854 r., w uznaniu zasług zakon obdarzył go tytułem kaznodziei generalnego, a w 1863 r. nadano mu zakonny stopień magistra św. teologii. Angażował się również w sprawy społeczne. W Podkamieniu założył kasę zapomogową i czytelnię dla ludu. Zrezygnował z propozycji posady bibliotekarza w Wilanowie. Był członkiem m.in. Cesarско-Królewskiego Towarzystwa Naukowego w Krakowie, Towarzystwa Archeologicznego, współpracownikiem wielu czasopism i znawcą numizmatyki. Większość jego prac pozostała w rękopisie.

O. Sadok Barącz zmarł w Podkamieniu 2.04.1892 r. i został pochowany na miejscowym cmentarzu. Współcześni mu nie zawsze doceniali jego pracę. Niestety, część jego dorobku naukowego, w tym niektóre rękopisy uległy zniszczeniu w czasie obu wojen światowych.

tekst: **Jerzy Konkol**

Ojciec Sadok to jeden z najbardziej znanych historyków galicyjskich XIX w. Badał historię polskich Ormian oraz historię zakonu dominikanów. Był również niezrównanym kronikarzem kresowym. Autor licznych prac, z których większość zachowała się jedynie w rękopisie.

Oto **wybrane dzieła Sadoka Baracza**: „Pamiętki miasta Żółkwi” (Wydawnictwo Piotra Pillera we Lwowie, 1852), „Pamiętnik dziejów Polski” (Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie, 1855), „Rys dziejów ormiańskich” (Wyd. Komitetu budowy Kościoła ormiańskiego w Czerniowcach, 1869), „Gawath Jakób. Szkic biograficzny” (Wydawnictwo W. Simona w Poznaniu, 1890).

Oprac. red. na podstawie portalu: **lubimyczytać.pl**

Cathy LaGrow jest autorką książki pt. **„Czekałam na ciebie”**, w której opisuje autentyczną historię swojej babci i prababci. Bohaterki książki – matka i córka – spotkały się pierwszy raz po 77 latach rozłąki. Jak doszło do rozstania?

W 1928 r. 16-letnia **Minka** zachodzi w ciążę w wyniku gwałtu. Dziewczyna wie, że po porodzie nie będzie mogła zatrzymać dziecka przy sobie.

Rodzice Minki podejmują decyzję o oddaniu wnuczki do adopcji. W nastolatce budzi się jednak instynkt macierzyński. Mimo to **Betty Jane** trafia do rodziny pastora.

Cathy LaGrow szczegółowo opisuje życie Minki po oddaniu córeczki. Autorka podaje fakty z życia prababci, która mimo że założyła rodzinę, przez 20 lat pisała listy do agencji adopcyjnej w nadziei, że dowie się czegoś o życiu swojego pierwotnego dziecka. Minka musiała czekać 77 lat, by zobaczyć ponownie swoją Betty Jane. LaGrow opisuje w książce, jak doszło do odnalezienia się babci i prababci. W serwisie internetowym YouTube można obejrzeć filmik ze spotkania Minki z córką.

Czy noworodek może przeżyć dwa miesiące żywiony tylko cukrem? Może. Musi – jeśli chce żyć. Ktoś powie – co to za matka, która nie daje dziecku mleka? A taka matka, która urodziła dziecko trzy godziny przed wybuchem Powstania Warszawskiego. Z powodu potwornego strachu o siebie i dziecko nie miała własnego pokarmu, karmiła syna tym, co ktoś jej dał – najczęściej był

to cukier. Takie matki – nawet jeśli żywiły dziecko tylko tym – to bohaterki, którym udało się ocalić swoje dzieci od śmierci.

Opisaną przeze mnie historię opowiada jedna z bohaterek książki **Anny Herbich** pt. **„Dziewczyny z Powstania”**. Autorka zamieściła w tym zbiorze 11 historii kobiet, które przeżyły Powstanie Warszawskie. Sanitariuszka, łączniczka, matka noworodzonego dziecka, hrabianka, żona – wszystkie te kobiety połączyło jedno: traumatyczne przeżycia okresu Powstania.

W książce Herbich każda z pań opowiada o swojej gehennie: naloty bombowe, łapanie, eksplozje, strzelaniny, potwornie ranni żołnierze i cywile. Wśród tych strasznych przeżyć były i pierwsze miłości, zakochania, pocałunki... Powstańcami byli przecież młodzi ludzie – chłopcy i dziewczęta – dla których najważniejsza była służba ojczyźnie.

Poleca: **Agnieszka Janda**

**6 marca 2017 r.
o godz. 10.00**

w Saloniku Literackim
będziemy rozmawiać
o książce **Marka Łuszczyńskiego** pt. **„Zimne. Polki, które nazwano zbrodniarkami”**.

Serdecznie zapraszamy

DK dyskusyjny klub książki

Historia: trudne dzieje „Wyklętych”

Na mocy ustawy z 3.02.2011 r. w Polsce obchodzimy Narodowy Dzień „Żołnierzy Wyklętych”. Pomysł wysunął ówczesny prezes Instytutu Pamięci Narodowej **Janusz Kurtyka**. Na celebrowanie tego święta wybrano dzień 1 marca.

Tego dnia w 1951 r. w więzieniu mokotowskim wykonano wyrok śmierci na siedmiu członkach IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”: **Łukasz Ciepłińskim, Mieczysławie Kawalcu, Józefie Batorem, Adamie Lazarowiczu, Franciszku Błażaju, Karolu Chmielu i Józefie Rzepce** – będących ostatnimi ogólnopolskimi koordynatorami „Walki o Wolność i Niezawisłość Polski z nową sowiecką okupacją”.

Do dziś nie wiemy, ilu było „wyklętych”. Wiemy, że wielu z nich za ideę wolnego państwa oddało własne życie. Za walkę z bezpieką (do późnych lat pięćdziesiątych) miała spotkać ich też inna kara – zapomnienie. Dziś duża część „żołnierzy wyklętych” nie ma własnego grobu, na którym rodzina czy znajomi mogliby postawić znicz, dlatego tak ważne jest przypominanie ich historii. Tragiczne losy „żołnierzy niezłomnych” są przykładem na to, że wszelkie spory i walki bratobójcze niszczą każdą ze zwaśnionych stron.

A. K.

Pamięci kobiet z Powstania

W pierwszomarcowe obchody Dnia Żołnierzy Wyklętych wpisuje się spotkanie **Dyskusyjnego Klubu Książki**, które odbyło się 13.02 br. w Saloniku Literackim w Tyczynie. Z członkiniami DKK rozmawialiśmy o książce **Anny Herbich** pt. **„Dziewczyny z Powstania”**.

Podczas spotkania zastanawialiśmy się – podobnie jak część bohaterek tej książki – czy Powstanie Warszawskie miało sens? Czy warto było walczyć z niemieckim okupantem, który z zemsty za wybuch tego zrywu niemal zrównał z ziemią stolicę Polski? Staraliśmy się ustalić, jakimi wartościami kierowała się ówczesna młodzież, dla której wzięcie udziału w walkach było czymś naturalnym. Z wypowiedzi większości bohaterek książki przebija myśl, że ich przeżycie gehenny wojny i Powstania nie było przypadkowe. Jak wspominały, one dosłownie czuły, że Ktoś czuwał nad nimi. W czasie dyskusji zadawałyśmy sobie pytanie, czy współcześnie znaleźliby się młodzi Polscy, którzy zdecydowaliby się iść na bój z przeważającymi siłami wroga? Książka Anny Herbich skłoniła nas do refleksji nad historią, nad tym, jak przeszłość wpłynęła na kształt teraźniejszości.

AJ

Zainteresowanym tematem żołnierzy wyklętych polecamy dwie inne książki dostępne w MiG BP w Tyczynie: **Jerzego Ciszewskiego** pt. **Ojciec 44** i **Anny K. Kłys** pt. **Brudne serca. Jak zafalszowaliśmy historię chłopców z lasu i ubeków**.

„Milczenie” Martina Scorsese

W dzisiejszym numerze GT prezentujemy rozmowę **Rafała Kaplity** i **Dominika Nykiela** na temat głośnego filmu pt. „Milczenie”, którego premiera miała miejsce 17 lutego 2017 r.

Rafał Kaplita: Pamiętam kilka artykułów prasowych z poprzedniego roku na temat najbardziej oczekiwanych filmów 2017 roku. Zawsze pojawiało się w nich „Milczenie”. Po tem były nominacje do Oscarów - film, o którym rozmawiamy, został

nomi-
nowany do
tej nagrody
w kate-
gorii
najlepsze
zdjęcia.
Było na-
sze za-
skoczenie
i rozczarowanie:
„Jak to?
Wielki
mistrz
kina zrobił w końcu film, o którym
myślał przez trzydzieści lat, nie dostał nagrody?! Oscary są dziś już nic
nie warte.”. No i poszliśmy do kina.
Pora znów uwierzyć w Oscary?

Dominik Nykiel: Nie myślałem
i nie myślę o tym filmie poprzez pryzmat Oscarów. Być może dlatego,
że smutną normą stało się to, iż
Akademia pomija ciągle Scorsese-
go. Jakby go nie lubiła (?)... Szedłem na ten film myśląc, że to jest/
będzie epickie dzieło Wielkiego
Scorsese, który robi bardzo wyra-
ziste kino; takie krwiste, z nerwem
i pazurem, do którego chce się wracać.
A tymczasem, jak dla mnie,
„Milczenie” jest filmem o tempera-
turze letniej, jakby nie wyszedł spod
ręki tego reżysera. Jedyne, co pasuje
do tego twórcy, to poruszany
przez niego często temat wiary.

RK: Masz rację. Od pierwszych
już minut ten film jest aż nazbyt
„hollywoodzki”. W tym negatywnym
znaczeniu. Czyli łopatologiczny,
sztopowy. Mam wrażenie, że ku-
leje tu też sama historia, bardzo
długa, nawiasem mówiąc. Dwóch
młodych księży z cywilizowanej
i cywilizującej reszty świata Europy
płynię do Japonii z misją odszuka-
nia trzeciego z nich. Tymczasem od
momentu, w którym dopływają na
miejsce, ukrywają się i generalnie
ich tamtejszy żywot polega na tym,
żeby zwyczajnie przeżyć, prze-
trwać. Gdzie logika?

DN: Tak, ukrywają się przez dłu-
gi czas. Są jak przyczajony tygrys,
ukryty smok. Ale jednocześnie sta-
rają się ewangelizować i podtrzy-
mywać w wierze wieśniaków, którzy
giną w męczarniach za wyznawanie
innej wiary niż powszechnie uzna-
wana. Sami przy tym starają się nie
zważyć w to, co głoszą.

RK: No właśnie, o czym dokład-
nie jest to film?

DN: Jak dla mnie to historia
o tym, że wiara to nie to, co na ze-
wnątrz, nie słowa i gesty, ale to, co
w sercu i umyśle.

RK: Z jednej strony tak, ale za-
uważ, jak ta historia poważnie trak-
tuje wszystkie gesty, symbole, ob-
rzędy religijne. Przecież ci wszyscy
chrześcijanie tak bardzo chcieliby
obnosić się z tym, że wierzą. Chcie-
liby brać udział we mszy świętej,
spowiedzi czy choćby po prostu móc
nosić różaniec. Nie uważasz, że
mimo wszystko jest to jednak histo-
ria o walce o taką możliwość?

DN: Owszem, ale nie należy po-
zwalać, by w tej walce cierpieli inni.
Uświadamia sobie to nasz bohater -
jeden z ojców, który nie tylko pro-
wadzi walkę z prześladowcami
chrześcijan, ale również - co dużo
trudniejsze - walkę z samym sobą.

RK: A na co
wskazałbyś, mó-
wić o plusach
tego filmu?

DN: Przede
wszystkim plu-
sem jest tu sam
temat, w którym
zawiera się pró-
ba pokazania,
czym jest wiara.

Hej Panowie!

W PRL-u były pończoszki
I goździki
I słodkości

Czas ten minął
Są kobiety
Przedtem
Teraz
Na szczęście
Nie niestety

Więc Panowie
Ruszcie głową
Niech w tym dniu
Panie staną się królową

Anna Kocór

Natomiast jeśli chodzi o „oprawę”
tej historii, to wrażenie robią zdjęcia
i plenery, w których rozgrywa się
cała historia.

RK: No właśnie, plenery... Śre-
dniowieczną Japonię „gra” tu współ-
czesny Tajwan. I a’propos takich
zmian - czy wiedziałeś, że główne
role mieli tu zagrać **Daniel Day Le-
wis** i **Benicio Del Toro**? Mam wra-
żenie, że byłby to zupełnie inny film
niż z nieupierzonymi jeszcze **Gar-
fieldem** i **Driverem**.

DN: Nie wiedziałem. Ale gdyby
zagrali, na pewno tej produkcji wy-
szłoby to zdecydowanie na dobre.
Bo Driver w sumie nie ma co tutaj
grać, a Garfield uderza w najwyższe
tony, co sprawia, że jego bohater
jest jak święty za życia.

RK: Ostatnie pytanie, już poza
filmem, choć niejako obok niego:
kto wygra tegoroczne Oscary? „La
la Land” czy coś mniej rozbucha-
nego, skromniejszego... „Moonli-
ght”, „Manchester by the sea”?
Mówimy oczywiście o statuetce dla
najlepszego filmu roku.

DN: W zeszłym roku wygrał
skromny w formie, nieefektowny,
ale trudny tematycznie „Spotlight”.
W tym roku może być podobnie,
więc „Manchester by the sea” ma
jak najbardziej szanse. Chociaż ilość
nominacji, bo aż czternaście, jakie
dostał „La la Land” każe chyba wie-
rzyć, że jednak to będzie zwycięzca
tegorocznych Oscarów. Dowiemy
się już na dniach.

USŁUGI W BIBLIOTECE Publicznej w Tyczynie:

DRUKOWANIE

SKANOWANIE

Zapraszamy
w godz. pracy Biblioteki

KSEROWANIE

LAMINOWANIE

Zatrudniasz nianię? To powinienes wiedzieć

Dobra niania dla naszej pociechy to prawdziwy skarb. Gdy rodzicom uda się znaleźć taką osobę, warto ją związać z rodziną legalną umową. Od 2011 r. rodzice mogą zatrudniać nianię do opieki nad dzieckiem na umowę uaktywniającą, od której składki na ubezpieczenie społeczne płaci budżet państwa.

W województwie podkarpackim w listopadzie 2016 r. **tylko 229 osób** skorzystało z możliwości „uaktywnienia” niani. Zgodnie z panującym stereotypem aktywniejsze w tej kwestii w dalszym ciągu są kobiety. Zatrudnienie niani na podstawie umowy uaktywniającej, czyli - prościej mówiąc - umowy zlecenia z osobą fizyczną sprawującą opiekę nad dziećmi, jest proste i korzystne finansowo zarówno dla rodziców, jak i opiekunki. Taką umowę można zawrzeć w przypadku, gdy dziecko, którym niania będzie się opiekować, ma od 20 tygodni do 3 lat (ewentualnie do 4 lat, jeżeli nie ma możliwości zapewnienia dziecku opieki przedszkolnej).

Umowa uaktywniająca powinna zawierać następujące dane: strony umowy; cel i przedmiot umowy; czas i miejsce sprawowania opieki; liczbę dzieci powierzonych opiece; obowiązki niani; wysokość wynagrodzenia oraz sposób i termin jego wypłaty; czas, na jaki umowa została zawarta; warunki i sposób zmiany, a także rozwiązania umowy.

Należy pamiętać, że nianią nie może być żaden z rodziców ani osoba niepełnoletnia. Może natomiast być to babcia, dziadek lub inna osoba spokrewniona. Po podpisaniu umowy rodzic musi zgłosić ten fakt w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, zgłaszając siebie jako płatnika składek oraz opiekunkę jako osobę ubezpieczoną, jeżeli niania będzie podlegała ubezpieczeniom społecz-

nym i ubezpieczeniu zdrowotnemu. Pomocy przy wypełnieniu dokumentów zgłoszeniowych udzieli każdy pracownik sali obsługi klienta ZUS.

Na podstawie takiej umowy nianie **podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom:** emerytalnemu i rentowemu oraz ubezpieczeniu wypadkowemu. Na życzenie niani można ją również zgłosić do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, ale składkę na to ubezpieczenie sfinansuje niania z własnych środków, a jeden z rodziców będący płatnikiem składek będzie ją opłacał do ZUS. Oczywiście, niania obowiązkowo podlega także ubezpieczeniu zdrowotnemu, a składkę tę finansuje budżet państwa.

Oficjalnym płatnikiem składek jest jeden z rodziców dziecka, ale w praktyce składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe nian finansuje budżet państwa.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych opłaca za nian składki finansowane przez budżet państwa w następujących przypadkach: gdy rodzice są zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, świadczą usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej (np. umowy agencyjnej, umowy zlecenia), prowadzą działalność pozarolniczą lub rolniczą (z wyjątkiem osoby podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik).

Rodzic, który podpisał umowę uaktywniającą z nianią, musi do 15. dnia następnego miesiąca dostarczyć do ZUS dokumenty rozliczeniowe. Trzeba pamiętać, że budżet państwa sfinansuje tylko składki obliczone od wynagrodzenia niani nieprzekraczającego kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Nie ma potrzeby comiesięcznego składania dokumentów rozliczeniowych za nianię. Wystarczy złożyć komplet dokumentów za pełny poprzedni miesiąc. Uwaga: jeśli w przyszłości miesięczne wynagrodzenie niani zmieni się, rodzic zobowiązany jest do ponownego złożenia rozliczenia.

Co zrobić, gdy niania zachoruje? Jeśli niania wyraziła chęć podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i została przez nas zgłoszona do tego ubezpieczenia, może uzyskać zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne. Należy jednak pamiętać o tym, że prawo do zasiłku chorobowego ma po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego. Nieco inaczej sytuacja wygląda, jeśli niania ulegnie wypadkowi w drodze do pracy lub z pracy. Wówczas nabędzie prawo do zasiłku chorobowego od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego. Niania, która zachorowała, otrzyma od lekarza zaświadczenie lekarskie, które osoby zatrudniające nianię, wraz z wypełnionym drukiem ZUS Z-3a, powinny złożyć w placówce ZUS.

Pytania do ZUS

• Urodziłem się w lutym 1951 r. W 2011 r. przeszedłem na wcześniejszą emeryturę. W marcu 2017 r. osiągnę właściwy wiek emerytalny. Na jakich zasadach będzie obliczona moja emerytura?

Wysokość Pana emerytury zostanie obliczona według nowych zasad. Podstawę obliczenia emerytury stanowi suma kwot składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem ich waloryzacji. Całość zostanie podzielona przez średnie dalsze trwanie życia w wieku równym wiekowi Pana przejścia na emeryturę. Podstawa obliczenia emerytury zostanie pomniejszona o sumę kwot pobranej wcześniejszej emerytury. Jeśli nowa emerytura okaże się niższa, będzie nadal wypłacana emerytura dotychczasowa.

• Planowałem przejść na emeryturę częściową pod koniec 2017 r. Czy jest to nadal możliwe?

Nie. W związku z obniżeniem wieku emerytalnego emerytury częściowe straciły rację bytu, ponieważ były one przyznawane osobom po osiągnięciu co najmniej 62. r. życia przez kobiety i 65. r. ż. przez mężczyzn do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego, który od 1 października 2017 roku wynosi: 60 lat dla kobiet, 65 lat dla mężczyzn.

Rubrykę redaguje:

**Małgorzata
Łyszczarz-Bukała**

Rzecznik Regionalny ZUS
Województwa Podkarpackiego

Bank Spółdzielczy w Tyczynie

Serdecznie zapraszamy
do zapoznania się z najnowszą ofertą
Banku Spółdzielczego w Tyczynie

Promocyjne Lokaty Terminowe

- Atrakcyjne oprocentowanie zmienne aż do **2,20%** w skali roku
- **Wybór dogodnego dla Klienta terminu oszczędzania:** 1 - 36 miesięcy
- Minimalna wpłata: **500 zł**
- Automatyczna odnawialność lokat
- **Możliwość zapisu na wypadek śmierci**
- Bezpieczeństwo środków zapewnia **Bankowy Fundusz Gwarancyjny**

Rachunek Oszczędnościowy

- Atrakcyjne oprocentowanie zmienne aż do **1,25%** w skali roku
- **0 zł** za prowadzenie rachunku
- **0 zł** za wpłaty i pierwszą wypłatę
- Swobodny dostęp do gotówki

Poczuj swobodę oszczędzania!

Zapraszamy do naszych placówek:

Centrala BS Tyczyn, ul. Mickiewicza 6
Tel. (17) 22-19-210

Oddział w Chmielniku, Chmielnik 50
Tel. (17) 22-96-634

I Oddział w Rzeszowie, ul. Pelczara 6
Tel. (17) 85-21-539

II Oddział w Rzeszowie, ul. Okulickiego 13a
Tel. (17) 85-22-807

III Oddział w Rzeszowie, ul. Mickiewicza 12
Tel. (17) 85-34-833

www.bstyczyn.pl

PORADY PRAWNE

Nie zwlekaj z odzyskaniem swoich pieniędzy

W przypadku wystąpienia zobowiązania finansowego, które nie zostało pokryte przez dłużnika w części lub w całości, wierzyciel może podjąć kroki prawne celem odzyskania swojej należności, pamiętając o terminach przedawnienia przedmiotowego roszczenia. Innymi słowy, zwłoka w dochodzeniu należności od dłużnika może doprowadzić do tego, iż swoich należności nie odzyskamy.

Na brak możliwości odzyskania swoich pieniędzy, lub znacznego ograniczenia możliwości ich odzyskania, składać się mogą zarówno działania lub zaniechanie dłużnika w konsekwencji doprowadzające np. do niewypłacalności dłużnika lub inne okoliczności, takie jak np. upływ terminu przedawnienia dochodzonego roszczenia. Ogólnie rzecz ujmując, termin przedawnienia wynosi lat 10, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczych - 3 lata. Istnieją również przypadki, kiedy zastosowanie mają przepisy szczególne i w związku z tym okresy przedawnienia mogą być inne niż wyżej wymienione, o czym należy pamiętać. Dla przykładu, dziesięcioletni termin przedawnienia zwrotu świadczenia będzie miał zastosowanie np. w sytuacji, kiedy sąsiad sąsiadowi pożyczycy kwotę 5 tys. zł*, ale w przypadku, kiedy będziemy komuś wynajmować mieszkanie i lokator nie zapłaci nam czynszu za najem mieszkania**, okres przedawnienia będzie wynosił tylko trzy lata.

Nawet sprawy z pozoru trudne mogą zakończyć się sukcesem.

Pamiętać ponadto należy, iż często sprawy tylko z pozoru wydają się być takimi, w których nie ma możliwości odzyskania długu. Może się nam tak wydawać dlatego, że np. nie dysponujemy umową w formie papierowej albo dłużnik wyjechał za granicę. Często jest to błędne rozumowanie.

Każdą sprawę należy ocenić indywidualnie, ale przy właściwym przygotowaniu się do sprawy i podjęciu właściwych czynności można większość tego typu spraw doprowadzić do satysfakcjonującego klienta końca. To właśnie tego typu sprawy w wielu kancelariach radców prawnych bądź adwokatów stanowią dużą część ich pracy.

Podsumowując. Wbrew pozorom terminy przedawnienia dochodzonego roszczenia wcale nie są terminami przesadnie długimi. Mając na uwadze różnego rodzaju okoliczności i działania (również samego wierzyciela) z podjęciem decyzji o odzyskaniu swojej należności od dłużnika nie powinniśmy zwlekać.

* pożyczka prywatna

** świadczenie okresowe

Materiał źródłowy:

- ustawa z dnia 23 kwietnia 1963 r., *Kodeks cywilny* (Dz.U. z 2016, poz. 380), - Paweł Księżak (red.), Małgorzata Pyziak-Szafrnicka (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*. Część ogólna, wyd. II, 2014 r.

Rubrykę
redaguje:

Artur Maziarz
radca prawny

Niebezpieczne aluminium

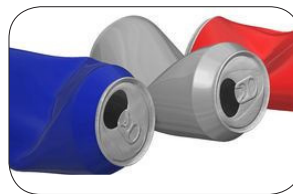
Coraz częściej słyszymy w mediach informacje o szkodliwości aluminium dla naszego zdrowia. Warto zatem poznać kilka faktów na jego temat.

Glin należy do najbardziej rozpowszechnionych pierwiastków na Ziemi. Występuje w glebie, wodzie i powietrzu. Jego zawartość w skorupie ziemskiej wynosi ok. 8% ogólnej masy pierwiastków. Naturalne źródła glinu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, ale zakwaszenie środowiska zwiększa występowanie form toksycznych glinu. **Aluminium** jest odpowiedzialne za problemy zdrowotne, z którymi coraz częściej boryka się wielu ludzi. Naukowcy biją na alarm, bo działa ono toksycznie na nasz organizm. Wcześniej przypuszczano, że nie jesteśmy w stanie go zaabsorbować, dziś wiemy, że jest ono nie tylko absorbowane, ale że gromadzi się w organizmie, powodując np. poważne urazy neurologiczne. Aluminium przenika bezpośrednio do centralnego układu nerwowego i wykazuje działanie neurotoksyczne. Kiedy w naszym otoczeniu będzie dużo aluminium, będziemy je absorbować i odkładać w komórkach nerwowych. Taki stan może także pogorszyć pracę tarczycy oraz zwiększyć łamliwość kości.

Aluminium przenika do naszego organizmu drogą pokarmową wraz ze spożywaną żywnością, z lekarstwami osłaniającymi przewód pokarmowy oraz z wodą. Zanieczyszczenie środowiska, a dokładniej kwaśne deszcze, sprawiają, że aluminium jest coraz łatwiej przyswajalne przez organizmy żywe. Jego ślady występują w roślinach, a więc również w owocach i warzywach, które wędrują na nasz stół. Niestety, także przemysł spożywczy stosuje substancje na bazie aluminium jako emulgatory, środki przeciwbrylające i wybielające. I tak np. mąka zawdzięcza często swą nieskazitelną biel dodatkowi aluminium. Wymienić można również np.: E 173 (aluminium stosowane jako barwnik w przemyśle piekarniczym), E 556 (czynnik przeciwbrylający, stosowany w soli i gumach do żucia), E 173, 520, 521, 523, 545n 555, 556, 559, E55.

Być może nie zdając sobie sprawy z toksyczności aluminium, sami fundujemy sobie kłopoty na przyszłość, np. **gotując w garnkach aluminiowych**. Pamiętajmy, że w takich garnkach nie należy przede wszystkim gotować kwaśnych potraw, bo w warunkach bardzo kwaśnych lub bardzo zasadowych glin przechodzi do gotowanej żywności. **Należy bezwzględnie unikać gotowania w garnkach aluminiowych: rabarbaru, pomidorów, kapusty, szpinaku, sosów z dodatkiem octu.** Najlepiej byłoby zastąpić garnki aluminiowe garnkami z materiałów bardziej obojętnych, jak stal nierdzewna czy ceramika. Uważajmy także na żywność sprzedawaną w papierowych kartonikach czy puszkach. **Puszki aluminiowe** służą głównie jako opakowanie dla napojów gazowanych i browarniczych. Ważne jest, że im bardziej kwaśny jest produkt wewnątrz puszki, tym więcej aluminium zostanie z niej „wypłukane”. Podobnie rzecz ma się z powszechnie stosowaną **folią aluminiową**. Lepiej nie używać jej do opakowywania żywności kwaśnej, gdyż istnieje ryzyko, że aluminium będzie przez nią absorbowane. Dla utrzymania temperatury zapakowanego produktu warto uprzednio opakować żywność w papier pergaminowy, a dopiero potem nałożyć folię aluminiową. Również niektóre leki, zwłaszcza zobojętniające sok żołądkowy, mogą zawierać wodorotlenek glinu.

Aluminium jest obecne również w kosmety-

kach, w tym również w pastach do zębów. Większość dezodorantów i środków przeciwpotnych zawiera sole aluminium, które stanowią element aktywny blokujący pocenie się. Istnieje coraz

więcej dowodów na związek pomiędzy stosowanymi pod pachy kosmetykami zapobiegającymi poceniu się, a zwiększonym prawdopodobieństwem zachorowania na nowotwory piersi. Działanie kosmetyków zawierających w swym składzie sole aluminium może być niebezpieczne dla naszego zdrowia. Badania naukowe wykazały, że wielokrotne, miejscowe stosowanie antyperspirantów, które zawierają w swym składzie związki aluminium może doprowadzić do powstawania miejscowych reakcji toksycznych. **Kosmetyk zawierający aluminium**, nanoszony pod pachami i w okolicy piersi, pozostaje tam przez wiele godzin. Jest go trudno zmyć z naszej skóry za pomocą łagodnych środków myjących. Dodatkowo wnika w naszą skórę poprzez otarcia i małe skaleczenia, które powstają często podczas depilacji. Pamiętajmy, że wszystkie antyperspiranty działają jak miniaturowe koreczki, zatykające kanaliki potowe, przez co pot nie wydostaje się na zewnątrz. Rodzi się zatem pytanie: w jaki sposób takie zaburzenie jednej z podstawowych funkcji organizmu - oczyszczania z toksyn i termoregulacji - wpływa na nasze zdrowie? W jaki sposób działa na nasze ciało to, że pot i produkty jego rozkładu pozostają w ciele, zamiast zostać szybko wydalone? Pamiętajmy, że wdychane przez nas cząsteczki związków aluminium z aerozoli mogą mieć istotny wpływ na rozwój chorób centralnego układu nerwowego. Naukowcy dopatrują się związku między popularnie dodawanym do codziennych produktów pielęgnacyjnych aluminium, a chorobą Alzheimera i Parkinsona.

Według **prof. Christophera Exleya** z brytyjskiego Keele University mieszkańcy uprzemysłowionej Europy wchłaniają za dużo aluminium, przekraczając normy Europejskiego Urzędu do spraw Bezpieczeństwa Żywności. Chodzi na przykład o picie napojów gazowanych z aluminiowych puszek czy wdychanie aluminium wraz z powietrzem. Wieloletnie odkładanie się glinu w organizmie może powodować nie tylko chorobę Alzheimera. Wskazuje się także na związek aluminium z chorobą Parkinsona, z zaburzeniami pamięci, równowagi, koncentracji, osłabianiem pracy trzustki, przyczynianiem się do powstawania osteoporozy.

A oto kilka prostych rad, by ograniczyć podtrwanie własnego organizmu przez aluminium:

- Zastąpmy garnki z aluminium garnkami ze stali nierdzewnej lub garnkami emaliowanymi.
- Unikajmy stosowania folii aluminiowej, szczególnie do owijania żywności.
- Kupując piwo, soki czy inne napoje, wybierajmy szklane butelki, a nie metalowe puszki, gdyż ich wyściółka może zawierać aluminium.
- Nie przyjmujmy na własną rękę leków na bazie glinu, które zobojętniają soki żołądkowe.
- Zawsze czytamy informacje na kupowanych kosmetykach i unikajmy stosowania dezodorantów zawierających aluminium.

Tekst źródłowy:

<http://zmiany.naziami.pl>, <http://wiadomosci.wp.pl>, www.poradnikzdrowie.pl, <http://www.ekogazeta.eu>, <http://rocznikswietokrzyski.pl>

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo
nauczyciel w SP
w Tyczynie, pasjo-
natka ekologii
i zdrowej żywności.

Wyszukane w sieci:

Jak „hodujemy” nasze dzieci?

Kilka ciężkich grzechów rodziców

To, jak wychowujemy dzieci, zależy od sposobu, w jaki sami zostaliśmy wychowani. Widać jednak, że dziś podważany jest autorytet rodzica – w zależności od tego, który poradnik weźmiemy do ręki, otrzymujemy skrajnie różne opinie, w dodatku wszystkie opatrzone zastrzeżeniem: **„Jeśli chcesz być dobrym rodzicem, to...”**. Matka i ojciec z jednej książki dowiadują się, że trzeba spać z dzieckiem. Z drugiej, że to niedopuszczalne. Z trzeciej wreszcie, że to konieczne, ale tylko do któregoś roku życia. Podążając za radami, rodzice przestają ufać sobie samym, czują się zagubieni. Nic dziwnego – wielu ludziom trudno jest dyskutować z autorytetami, a pod poglądami dotyczącymi rodzicielstwa podpisują się przecież psychologowie, pedagodzy. Rodzice przywiązują dziś wielką wagę do tego, czego wymaga od nich otoczenie, przede wszystkim dlatego, że mają potrzebę być idealnymi. Chcą mieć zawsze posprzątane, ugotowany obiad, wypieszczone i do tego jeszcze szczęśliwe dziecko. To prowadzi do absurdów. Nasze dzieci mają mieć w życiu lepiej niż mieliśmy my sami – to dogmat rodzica. Zamiast stwarzać możliwości rozwoju, przekładamy na nasze dzieci olimpijską ideę „szybciej, wyżej, mocniej”. Ale w wyścigu o lepsze jutro, zamiast medali, nasze potomstwo częściej łapie jednak bolesne kontuzje. Wielu rodzicom sama fala wznosząca nie wystarczy. Chcą dla dzieci jeszcze więcej. Zapominając, że karą za łakomstwo są czasem poważne choroby.

Choroba superwoman

„Mamy być aktywne, zawsze uczesane, zawsze umalowane. Zawsze eleganckie, z dzieckiem na rękach. Zawsze gotowe i zwarte. Takie bojowe mamy” – taki obraz matek, jak twierdzą zainteresowane cytowane w raporcie „Ciemne strony macierzyństwa”, jest promowany społecznie. Presja, którą narzuciły sobie same kobiety, jest ogromna. Pokolenie 30–40-latków dąży do perfekcji w każdej sferze. A potem przedstawicielka tego pokolenia dziwi się, nie rozumie: mam wszystko, ale czuję się nieszczęśliwa.

Choroba awansu społecznego

Świetna praca, dobre studia, fantastyczne wyniki w szkole – takie cele powinien zrealizować potomek. Jak nie, to zawiedzie rodziców. A ci przecież pomagają, wkładając sporo wysiłku, by osiągnąć te założenia (oczywiście dla dobra dziecka): uczą chińskiego od przedszkola, wykupują szachy i angielski. A rezultaty mierzą potem efektami wyników na testach. **Robert Firmhofer**, szef Centrum Nauki Kopernik, przekonuje, że najważniejsze, co można zrobić, to rozbudzić ciekawość. I tyle.

Choroba pustych podwórek

Podwórka, po których ganiały pokolenia wychowane w latach 70., 80. i 90., pustoszeją. Rodzicom nie wystarczy już kontrola, którą zadowalały się matki 20 lat temu – meldowanie się domofonem co dwie godziny. Każda aktywność musi być monitorowana. Bo my wprost umiemy ze strachu o dzieci. Z dwojga złego wolimy już więc, żeby siedziały przed komputerem. Czyli pod okiem. Efekt? 43 proc. uczniów codziennie spędza w bezruchu od dwóch do czterech godzin. Co piąty – powyżej czterech godzin.

Tata tablet

Syn rodziców około trzydziestki – nie umie jeszcze

mówić ani stawić pewnych kresek na kartce. Umie za to odblokować tablet, kliknąć ikonę przeglądarki, w historii wyszukać ulubione bajki na YouTube, podgłośnić, a następnie – z drobną pomocą – przełączyć na kolejne odcinki. Tablet to dla rodziców najlepszy sposób, by nasza pociecha przez godzinę nie przeszkadzała w spotkaniu albo podczas podróży samochodem. Psycholodzy jednak ostrzegają: jeśli związki w rodzinie są słabe, to istnieje ryzyko że urządzenia elektroniczne to utrwała. Mimo to rodzice ryzykują: tablet to jeden z 10 prezentów najchętniej kupowanych dzieciom, które ukończyły 12 lat.

Choroba chińskiego domu

Grające, plastikowe, jaskrawo kolorowe i najczęściej „made in China”, a przede wszystkim liczne. Co to? Zabawki. Wylewają się z pudeł i szafek w większości dziecięcych pokoi. Na ostatnie Boże Narodzenie na najmłodszych chcieliśmy wydać najwięcej – nawet 200 zł, na partnera już o 60 zł mniej (badanie TNS). Rodzice mylą wspólną zabawę z kupowaniem kolejnych sprzętów, które dzieci i tak szybko porzucają. Oto minitest: **co jest ulubioną zabawką twojego dziecka?** Najczęściej to zużyty pluszak, pokrywka od słoika albo plastikowy samochodzik, no i (niezależnie od wieku) telefon komórkowy. Ale ten może należeć do rodziców.

Choroba indywidualizmu

Młody Polak, kiedy już wyrwał się spod skrzydeł rodziców, chce do wszystkiego dojść na własną rękę. Radzi sobie, dopóki jest panem własnego czasu. Kiedy natomiast w rodzinie pojawia się dziecko, traci kontrolę nad sytuacją. Okazuje się, że babcia, dziadek czy ciocia są jednak potrzebni. Rodzice indywidualiści muszą przełamać się, zadzwonić i poprosić o pomoc. Gorzej, jeśli dziadkowie zamiast czekać na telefon, spędzają czas w pracy. Indywidualista będzie zmuszony poradzić sobie inaczej, na przykład organizując z innymi rodzicami grupę, w której opieka nad dziećmi będzie wymienna. Bo wychowanie dziecka jest grą zespołową.

Google babcia

Jak kochać i wymagać, jak rozwinąć inteligencję emocjonalną, dla młodych rodziców, dla starych, dla posiadaczy bliźniąt i tak dalej, i tak dalej... Poradniki rządzą – znalazły się według badań CBOS w trzeciej grupie najchętniej czytanych książek. Oprócz tego w każdej chwili poradą służy „mister google”. Zdaniem psychologów to niestety efekt zagubienia, który prowadzi do tego, że dzieci stały się królikami doświadczalnymi, na których testuje się dziesiątki nowych metod wychowawczych. Kiedyś wystarczała jedna babcina rada, z którą pozostało się zgodzić lub nie.

Pamiętajmy: my, rodzice, nie musimy być idealni, możemy dać sobie prawo do niewiedzy, do błędów i ostatecznie to my – nie żadne poradniki decydujemy o tym, jak wychowywać nasze dzieci. A punktem wyjścia do tego, aby były one szczęśliwe, jest bezwarunkowa miłość i poświęcenie im czasu.

Artykuł pochodzi ze strony:
www.pm20olsztyn.pl, szkolnastrona.pl

Rubrykę redaguje:
Beata Byczyńska-Gruca –
pedagog
w SP w Tycynie

**LICENCJONOWANE
BIURO RACHUNKOWE**

poleca usługi:

- pełnej księgowości,
- księgi przychodów i rozchodów,
- rozliczenia roczne osób fizycznych.

Borek Stary 16
Oddział Tyczyn, ul. Rynek 3
tel. (17) 22-98-025,
660-402-176

Aranżacja wnętrz niebanalnie i niedrogo.

Tel. (17) 22-91-006 (w godz. 20.00 – 22.00)

Język niemiecki – korepetycje, nauczyciel dyplomowany, Tyczyn. **Tel. 502-636-111**

Dom do wynajęcia w Tyczynie.

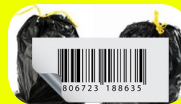
Tel. 792 901 513**608-439-955**

Pod tym numerem
można **całodobowo**
przez 7 dni w tygo-

**dniu zgłaszać przypadki awarii sieci wodociągo-
gowo-kanalizacyjnej** obsługiwanej przez Przed-
siębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Eko-Strug”
w Tyczynie. W godzinach pracy Spółki awarie można
również zgłaszać pod numerami telefonów:

(17) 22-19-312, (17) 22-19-360

Urząd Miejski w Tyczynie infor-
muje mieszkańców o możliwości
odbioru dodatkowych kodów
**kreskowych na worki na od-
pady** (po wykorzystaniu posiadanych kodów).

Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr tel.
(17) 22-19-310, wew. 15 lub zgłaszanie się
osobiste w UM, pok. nr 15.

**ZIELONY
KOSZYK**

Zapraszamy na zakupy

W tym miesiącu proponujemy MEGA PROMOCJE !**Rzeszów****ul. Budziwojska 465****godz. otwarcia:****pon - sob.****6:00 - 21:00****Niedziela****8:00 - 20:00****PROMOCJA****Pierś indycza gotowana Lukosz****Masło Baca 82% 200 g****Śmietana Zof 18% 330 ml****Kawa Tchibo 500 g****Jutrzienka Grześki Mega w czekoladzie 34 g****Makaron Leon Kucharz 250 g**

Oferta ważna do wyczerpania zapasów

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Rafał Kapłita**, **Małgorzata Łyszczarz-Bukała**, **Ewelina Kloc**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej. **Adres Wydawcy:** Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl; **Adres redakcji:** MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie:** MiGBP w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. (17) 22-99-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl)
Dodatek do 2. numeru „Głosu Tyczyna” (2/2017)

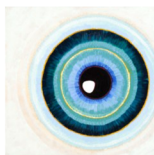
SOWA

+

MOTYL

+

OCZKO

+

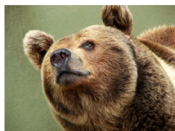
ŁEŃ

=

KWOKA

+

NIEDŹWIEDŹ

+

DZIECIÓŁ

+

SZERSZEŃ

=

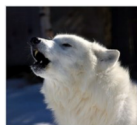
CZEREŚNIE

+

KROKODYL

+

WIEK

+

PALEC

=

ROWER

+

RZEPA

+

SIANO

+

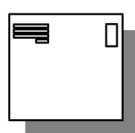
PIEŃ

=

LIS

+

LIST

+

TOPOŁA

+

PANDA

+

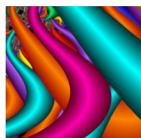
DOM

=

GRUSZKA

+

RURA

+

DZWON

+

PŁOMIEŃ

+

SŁOŃ

=

Rozwiąż rebusy. Ich hasła to nazwy różnych miesięcy. Narysuj z czym kojarzy Ci się odgadnięty miesiąc.

Marta Jakubiec,
Był sobie niedźwiedź

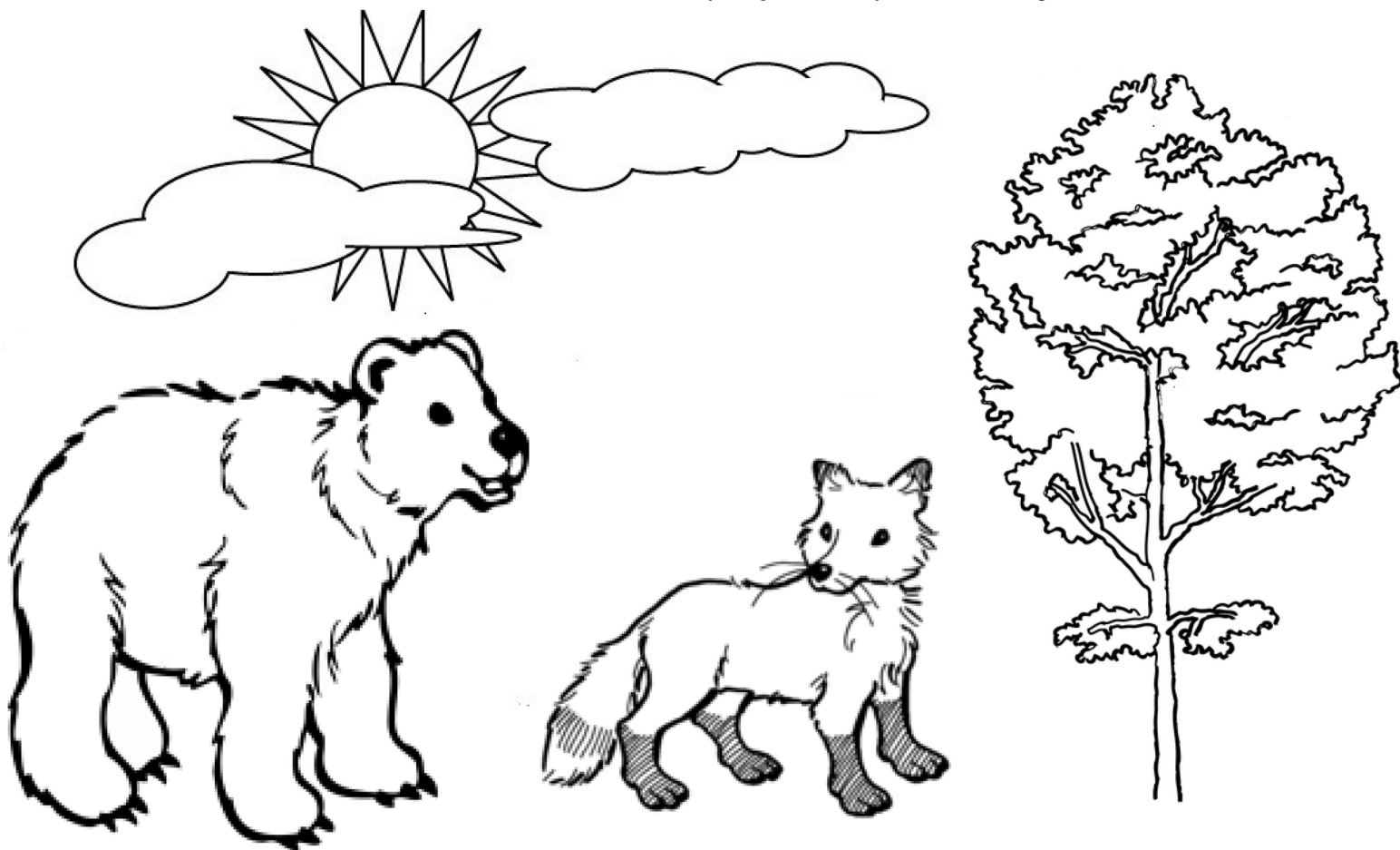
Był sobie niedźwiedź, co nade wszystko
Słodkie uwielbiał lenistwo.
I chociaż wiosna pachniała cudnie,
on wołał wstawać w samo południe.
Po czym dzień rozpoczynał od narzekania,
że pora obiadu, a on bez śniadania.
Zjadłby co nieco, lecz kropi deszczem,
a w taką pogodę wychodzić się nie chce.

„Innym to dobrze - problemów nie mają, wy-
starczy popatrzeć, jak wyglądają.
Weźmy na przykład takiego jelenia:
skóra na nim gładka, brak oznak starzenia.
A choćby lis, co po lesie chodzi,
Po kicie widać, że mu się powodzi”.

I tak się niedźwiedź użalał, pewny swych racji,
Aż mu brzuch wypomniął,
Że nie jadł kolacji.

Razu pewnego spotkał na drodze
Mrówkę, co niosła igłę jałowca.
I choć w pocie czoła trudiła się srodze,
To trwała w uporze ciężarowca.
Zupełnie nie rozumiem - rzekł niedźwiedź do
mrówki -
Po co tak siły nadwyreżasz?
Nie starczyłby ci zamiennik malutki
Zamiast takiego oręza?
- Być może to prawda - odsapnęła mrówka. -
Lecz pora letnia to chwila krótka,
A tak igła do igły i wśród poziomek
Nowy zbuduję sobie domek.
Będzie jak znalazł na szare słoty,
Na dni jesienne, gdy wiatrem studzi.
Cóż, trochę kosztuje roboty,
Ale kto dzisiaj się nie trudzi?

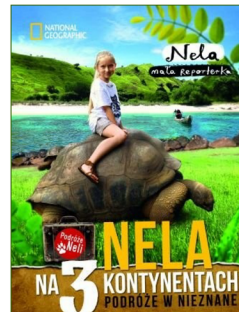
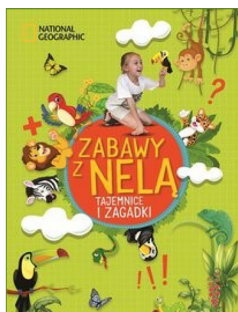
Niedźwiedź podumał, podrapał się po głowie
I czmychnął czym prędzej na wrzosowisko.
Odtąd postanowił coś zmienić w sobie,
By się nie wstydzić za swoje lenistwo.

Kącik Czytelnika

Tym razem po-
lecamy książki
z serii *Nela ma-
ła reporterka*.
Razem z dziew-
czynką możecie
przenieść się w
nieznane kraje
i poznać zwy-
czaje innych
narodów.

Ferie w Gminie Tyczyn

Fot. Dorota Drozd

„Walentynkowe show” w M-GOK w Tyczynie

Fot. Małgorzata Korcz

Uczestnicy zajęć feryjnych w Matysówce z wizytą Muzeum w Rzeszowie

W studiu Telewizji Rzeszów Fot. TUP Rzeszów

Odwiedziny w Polskim Radiu Rzeszów

Atrakcją tegorocznych ferii była zabawa karnawałowa

Fot. Barbara Stybák

26 stycznia 2017 r. z biblioteki w Tyczynie Polskie Radio Rzeszów nadawało na żywo audycję „Tu i teraz” poświęconą działalności M-GOK w Tyczynie

Zajęcia edukacyjne o koleżeństwie i przyjaźni w MiGKP w Tyczynie

Uczniowie SP w Hermanowej w filii MiGKP w Hermanowej

Uczniowie kl. IIc SP w Tyczynie
Fot. Agnieszka Janda

Kl. IIIId SP w Tyczynie Fot. Agnieszka Janda

Wspólne zdjęcie uczestników, organizatorów i jurorów I Przeglądu Gazetek Szkolnych Doliny Strugu.